
SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Dnr: SBN 2017/000654 Upprättad: 2025-08-26

Detaljplan för Slussholmen (del av Tälje 1:1 m.fl.)

Tidigare beslut i ärendet

Nämnd	Beslut	Beslutsdatum
Stadsbyggnadsnämnden	Beslut om planuppdrag och beslut om samråd	2017-04-18

Stadsbyggnadsnämnden beslöt 2017-04-18 att samhällsbyggnadskontoret får i uppdrag att upprätta en detaljplan för Slussholmen samt att sända ut den på samråd.

Detaljplanen för Slussholmen har varit ute på samråd till och med 2024-02-22.

Remissinstanser och sakägare fick ta del av planhandlingarna för yttrande. Förslaget fanns att tillgå hos planenheten, i Stadshusets reception, på kommunens hemsida samt biblioteket i Södertälje.

Under samrådstiden inkom **25** yttranden, vilka redovisas i samrådsredogörelsen. Synpunkter som rör planens utformning, utförande och konsekvenser redovisas i en sammanfattad form med kommentarer om hur synpunkterna hanteras av kontoret. Samtliga yttranden finns tillgängliga i sin helhet på samhällsbyggnadskontoret under kontorstid.

Inkomna yttranden med kommentarer

Yttrande UTAN synpunkter	Yttrande MED synpunkter
Utbildningsnämnden	Länsstyrelsen
Kommunala funktionshinderrådet	Lantmäteriet
Skanova	Region Stockholm Trafikförvaltningen
	Sjöfartsverket
	Trafikverket
	Södertörns brandförsvär
	Miljönämnden
	Kultur- och fritidsnämnden
	Kommunala pensionärsrådet
	Kulturhistoriska föreningen
	Postnord
	Telge Nät och Återvinning
	Södertälje city
	Telge fastigheter
	Torsdagsklubben
	Föreningen Vårda Södertälje*
	Privatperson 1
	Privatperson 2
	Privatperson 3
	Privatperson 4
	Privatperson 5
	Privatperson 6

* Synpunkt inkommen efter samrådstidens slut.

Ändringar mellan samråd och granskning

Plankartan

Efter samrådet har plankartan förtydligats, uppdaterats och reviderats enligt följande:

Bestämmelser som tagits bort:

- Bestämmelse om upphävande av strandskydd (a2) har tagits bort för slussverksamhetens område samt för slussbron då detta regleras i gällande miljödom.
- Reglering av vattenområde (W) under Stenvalvsbron har utgått.
- Yta för transformatorstation (E1) på Slussholmen har utgått. Detsamma gäller för de egenskapsbestämmelser som reglerats inom och intill området (Tillgång1, f1).
- Reglering för att möjliggöra transformatorstation (E1) inom slussverksamhetsområdet (V1) har utgått. Även regleringen om maximal storlek på transformatorstationen (e1) har utgått.
- Bestämmelse som reglerar att bryggor tillåts (t4) öster om Lotsudden, samt för två vattenområden i planområdets norra del har utgått.
- Bestämmelse som reglerar trafik, bro (T1) har utgått. Även bestämmelse om att bron ska vara öppningsbar för passage av sjötrafik (t1), samt markreservat för bro för allmännyttig trafik (t2) har utgått.
- Bestämmelse som reglerar markreservat för allmänna bryggor (t3) har tagits bort.
- Bestämmelse som reglerar ersättning av byggnader (f2) har tagits bort.
- Varsamhetsbestämmelse (k2) på Lotsudden har tagits bort.
- Kryssmark som reglerar att komplementbyggnader får uppföras inom gården i område för centrumverksamhet har tagits bort.
- Skyddsbestämmelse (m1) på Lotsudden har tagits bort.
- Bestämmelse som reglerar utformning av byggnader inom slussverksamhetens område (f1) har tagits bort och ersatts av en allmän bestämmelse för hela planområdet.

Bestämmelser som har tillkommit inom allmän platsmark:

- Bestämmelse som reglerar markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar (u1) har tillkommit inom del av park på Lotsudden.
- Yta för gång- och cykelväg (GC-VÄG) har tillkommit intill fastighetsgräns mot Geväret 1.
- Egenskapsbestämmelse för markreservat för brofundament och brofäste har tillkommit inom parkmark (t2).
- Bestämmelser om att lekplats ska inhägnas har tillkommit (lek1).

Bestämmelser som har tillkommit inom kvartersmark:

- Inom område för centrum har bestämmelse som reglerar lägsta nivå för färdigt golv har tillkommit (b3).
- Bestämmelse som reglerar markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar (u2) har tillkommit inom del av centrumverksamhetens område.
- Bestämmelse som reglerar markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar (u2) har tillkommit inom slussverksamhetens östra del, söder om bron.
- Bestämmelse som reglerar markreservat för allmän körtrafik (z2) har tillkommit öster och väster om kanalen, inom slussverksamhetens område. Bestämmelsen syftar till att möjliggöra körtrafik till bro över kanalen.

- Bestämmelse som reglerar markreservat för allmän gångtrafik ((x2)) har tillkommit för att möjliggöra allmänhetens tillgång till utsiktsplattformen som ligger inom slussverksamhetens område, öster om kanalen.
- Område som reglerar markreservat för allmän gångtrafik för passage över de norra slussportarna har lagts till på båda sidor om kanalens norra del (x2).
- Utformningsbestämmelser (f1 och f2) har tillkommit inom område för centrumverksamhet.
- Bestämmelse om förbud mot uppförande av staket (j2) har tillkommit inom område för centrumverksamhet.
- Bestämmelse om att pallissadstängsel ska uppföras mellan park och verksamhetsområde har tillkommit (j3).
- Bestämmelser om maximal tillåten medelbelastning av permanent och variabel last i pKa (m1, m2, m3) har tillkommit inom slussverksamhetens område.

Bestämmelser som har tillkommit inom vattenområde:

- Bestämmelse som reglerar markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar (u3) har tillkommit inom del av vattenområde sydväst om Lotsudden.
- Bestämmelse som reglerar markreservat för öppningsbar bro för allmännyttig körtrafik (t1) har tillkommit för att möjliggöra bro över kanalen.
- Användningsbestämmelse som reglerar W4 – bryggor har tillkommit inom delar av vattenområdet intill Slussholmen och Lotsudden.
- Område som reglerar markreservat för allmän gångtrafik över slussportarna (x3) har lagts till.
- Bestämmelse om upphävande av strandskydd för bro (a7) har tillkommit för bron över "blindtarmen".
- Bestämmelse om upphävande av strandskydd för bryggor (a8) inom användningsområde W4 längs Slussholmens västra och sydvästra strandkant har tillkommit.

Bestämmelser som har tillkommit för hela planområdet:

- Generell bestämmelse som reglerar ljustanordningar och störande risk för störande reflektioner har tillkommit.

Justering av planområdesgräns:

- Planområdesgränsen har justerats så att område för Marenbron har utgått ur planområdet.
- Planområdesgränsen har justerats vid fastigheten Geväret 1 så att hela fastigheten Geväret 1 hamnar utanför planområdet.

Användningsgränser och användningsbestämmelser som justerats:

- Användningsgräns mellan slussverksamheten (V1) och naturmark (NATUR) har justerats något.
- Användningsgräns har justerats så att reservkaj planläggs som slussverksamhet (V1) istället för vattenområde.
- Område för centrumverksamhet har justerats i syfte att möjliggöra för en angoringsväg till slussverksamhetens område, norr om byggnaderna.
- Användningsgräns mellan centrumverksamhet och slussverksamhet har justerats så att remsa med parkmark mellan dessa användningar utgått.
- Bestämmelse om vattenområde har justerats till område för förtöjning (W3) öster om Lotsudden, samt för två vattenytor i planområdets norra del. Egenskapsbestämmelser som avgränsar dessa ytor har tillkommit.

- Användningsgräns mellan park och slussverksamheten (V1) har justerats så att verksamhetsområdet utökats med en remsa utmed Lotsuddens östra sida.
- Gräns mellan park och vattenområde har justerats och anpassats efter strandlinjen som planerade kajkanter.
- Gräns mellan slussverksamheten och parken väster om kanalen, i planområdets norra del, har justerats.
- Gräns mellan verksamhetens område och allmän plats för gång- och cykelväg intill fastigheten Geväret 1 har justerats.
- Användningsgräns vid stenvalvsbron har justerats så att hela området för bron ligger inom användningsområde GATA.

Egenskapsgränser och egenskapsbestämmelser som justerats:

- Egenskapsgräns i slussverksamhetsområdets nordöstra del har justerats så att planerad komplementbyggnad ryms inom byggrätt. Yta med prickmark har minskats något i detta läge.
- Avgränsning av område för allmännyttig gång- och cykeltrafik inom slussverksamhetens område har justerats till sin utbredning i planområdets norra del, väster om kanalen.
- Egenskapsgräns och egenskapsbestämmelse (z2) för angöringsväg till slussverksamheten, över centrumverksamhetens område, har justerats så att angöringsväg möjliggörs norr om centrumbyggnaderna.
- Område för markreservat allmän gång- och cykeltrafik (x1) inom slussverksamhetens östra del har smalnats av.
- Bestämmelse om strandskydd inom Skulpturparken (a2) har justerats och avgränsats så att strandskyddet endast upphävs för skateparken.
- Bestämmelse om reglering av bevarande av pollare har justerats från verksamhetsbestämmelse (k1) till bestämmelse som reglerar skydd av kulturvärde (q1). Beskrivningen av bestämmelsen har inte ändrats.
- Höjdregleringar för bebyggelse inom Slussverksamhetens område har setts över.
- Höjdreglering inom område för centrumverksamhet har setts över.
- Den norra byggrätten inom område för centrumverksamhet har justerats längre söder ut.

Utöver detta har administrativa tillägg och ändringar gjorts på plankartan.

Planbeskrivningen

- Komplettering med information om skyddad natur.
- Justeringar och förtydliganden avseende omfattning och upphävande av strandskydd.
- Komplettering med bedömning av hur föroreningssituationen i sedimenten kring Slussholmen påverkar Igelstavikens möjlighet att följa miljö kvalitetsnormerna.
- Förtydliganden avseende markföroreningar, inklusive provtagningspunkter och ämnen som påträffats och analyserats.
- Förtydliganden avseende påverkan på hälsa och säkerhet kopplat till föroreningar i vatten och på land.
- Förtydliganden avseende provtagning av förorenade sediment i Maren.
- Förtydliganden avseende risker kopplade till ljusanordningar och störande reflektioner.
- Revideringar av beskrivning av föreslagen byggnation på Lotsudden.
- Förtydliganden avseende frågor rörande teknisk försörjning.
- Förtydliganden avseende geotekniska frågor kopplat till utbyggnad av kanalen.
- Komplettering med information om risker kopplat till transporter för farligt gods på farled, påseglingsrisk samt risker kopplat till översvämning till följd av skyfall.

- Förtydliganden avseende fastighetsrättsliga frågor.
- Förtydligande avseende anmälan/ansökan om vattenverksamhet.

Utöver detta har mindre revideringar och förtydliganden i planbeskrivningen genomförts.

Utredningar

Efter samrådet har följande utredningar tagits fram:

- Maritim riskanalys. RISE 2024-12-13
- PM Förutsättningar för vattenverksamhet - Projekt vattendom, Maren. Norconsult 2025-01-16
- Sedimentundersökningar, Maren. Bjerking 2021-12-03
- Rapport översiktlig Miljöteknisk undersökning. Bjerking 2020-10-23
- Miljöteknisk undersökning mark i anslutning till Södertälje sluss. Hifab 2016-09-23
- Mälarprojektet: Sedimentundersökningar i Mälaren och runt Södertälje kanal. WSP, 2015-02-10
- Komplettering av Slussholmen Restaurangutredning. Nyréns 2025-05-28.

Efter samrådet har följande utredningar reviderats:

- PM Geoteknik har kompletterats med kombinerad analys. Bjerking, 2024-04-24.

Synpunkter inkomna efter samrådstiden

Yttranden som inkom efter att samrådstiden var avslutad:

- Föreningen Vårda Södertälje

Samhällsbyggnadskontoret har beslutat att besvara yttrandena från samtliga ovanstående i denna samrådsredogörelse trots att dessa inkom efter att svarstiden gått ut.

Inkomna synpunkter

1. Länsstyrelsen

Yttrande inkom: 2024-02-22

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer utifrån ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL att kommunen behöver bearbeta planförslaget avseende påverkan på vattenförekomsten Igelstavikens möjligheter att följa miljökvalitetsnormer för vatten, tydliggöra behovet av upphävande av strandskyddet samt säkerställa människors hälsa och säkerhet avseende föroreningar, transport med farligt gods, påseglingsrisk, geotekniska risker och översvämning.

Länsstyrelsen lämnar även rådgivande synpunkter kopplade till gestaltad livsmiljö och sociala frågor, geotekniska risker, vattenverksamhet och strandskydd.

Ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Miljökvalitetsnormer för vatten (MKN)

Av planhandlingarna framgår att mängden hårdgjorda ytor kommer att minska och att marken tack vare sin genomsläpplighet kommer att kunna ta emot stora mängder vatten som renas lokalt. Kommunen menar att den ändrade användningen i sig kommer att minska föroreningsbelastningen. De planerar även ytterligare dagvattenåtgärder i form av växtbäddar och svackdiken för ytterligare rening. Kommunen bedömer att planens genomförande inte innebär ett försvårande att följa MKN nedströms i vattenförekomsten Igelstaviken. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning i denna del.

Av planbeskrivningen framgår att sedimenten kring Slussholmen och Maren är kraftigt förorenade av främst kvicksilver men även av koppar, zink, PAH och TBT ned till ett djup av ungefär 80 cm. Kommunen redogör översiktligt för höga halter av föroreningar i bottensedimenten kring Slussholmen och att avhjälpandeåtgärder behöver vidtas när nya bryggor ska fästas i Marens botten. Kommunen nämner att utredningar visar att bottenflora- och fauna redan påverkas negativt av de förorenade sedimenten.

Statusklassningen av vattenförekomsten Igelstaviken visar att vattenförekomsten har en hög belastning av kvicksilver som beror på atmosfärisk deposition, men även indikationer på att den höga halt som uppmäts inte enbart utgörs av det. En eller flera lokala påverkanskällor behöver åtgärdas eftersom det är risk att Igelstaviken inte kommer nå sin MKN till målåret för bland annat kvicksilver.

Kommunen behöver göra en bedömning av hur föroreningssituationen i sedimenten kring Slussholmen påverkar Igelstavikens möjlighet att följa MKN i och med genomförande av planen och i planhandlingarna redogöra för nödvändiga åtgärder.

Vattenområdet runt Slussholmen, mellan Mälaren och Igelstaviken, föreslås bli en ny vattenförekomst med beslutsår 2027. I det fall antagandet dröjer kan detta område bli en egen vattenförekomst som planförslaget behöver förhålla sig till.

Strandskydd

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c § punkt 1, 4 och 5 miljöbalken kan tillämpas för upphävande inom de olika områdena, med undantag för parkområdet i

planens sydöstra del, Skulpturparken. Skulpturparken är ett grönområde med högt naturvärde och är idag tillgängligt för allmänheten. Närmast strandlinjen går en mindre grusad gångväg. Kommunen planlägger skulpturparken som PARK för att bekräfta dagens användning som skulpturpark, skatepark och dansbana men i planhandlingarna saknas en beskrivning av behovet att upphäva strandskyddet för hela parkområdet.

För skateparken och dansbanan delar Länsstyrelsen kommunens bedömning att området är ianspråktaget och att strandskydd kan upphävas för de ytor som skateparken och dansbanan upptar, men anser att det saknas särskilda skäl för upphävande för hela Skulpturparken. Länsstyrelsen bedömer att strandskyddsintresset väger tyngre vid en avvägning mellan strandskyddsintresset och intresset av att ta området ianspråk enligt 4 kap. 17 § PBL. Kommunen behöver därmed komplettera planbeskrivningen med en redovisning av avvägningen enligt 4 kap. 17 § PBL.

Det saknas information i planbeskrivningen om detaljplanerna för Sabeln 3 och Marenbron tidigare har omfattats av en äldre plan från före 1 juli 1975, exempelvis en stadsplan, vilket behöver framgå av planbeskrivningen. Om planerna tidigare har omfattats av en stadsplan inträder strandskydd enligt 10 a § lag om införande av miljöbalken (1998:811) vid ny planläggning. Om detaljplanerna Sabeln 3 och Marenbron inte tidigare har omfattats av en äldre plan återinträder strandskydd endast inom dessa delar och inträder i resterande delar. Mot denna bakgrund behöver kommunen närmare beskriva befintliga förhållanden gällande detaljplaner och strandskydd. Kommunen anger att ”planområdet omfattar delar av Södertälje kanal samt angränsande landområden som omfattas av strandskydd”. Samtidigt anger kommunen att strandskydd är upphävt i gällande detaljplan utan att specificera i vilken detaljplan som avses. Det är även ottydligt i planbeskrivningen i vilken utsträckning strandskydd är upphävt. Länsstyrelsen kan konstatera att strandskydd idag råder inom de vattenområden som omfattas av en stadsplan, men inte på land.

Hälsa och säkerhet

Förorenade områden

I planbeskrivningen nämner kommunen Mälarprojektet där det gjorts flera provtagningar med anledning av föroreningar kring utvidgningen av slussbassängen. Kommunen hänvisar även till Historisk inventering av Slussholmen inför detaljplaneändring (Breccia 2022-12-02). Av inventeringen framgår att området har provtagits i flera sammanhang och föroreningar påträffats. Det framgår inte var provtagningarna har gjorts och vilka ämnen som har påträffats och analyserats. Det framgår inte heller om provtagningar har gjorts inom de områden som kommunen planlägger för centrumändamål och park.

Kommunen behöver avgränsa eventuella föroreningar och göra en bedömning av föroreningssituationen och redovisa nödvändiga åtgärder som säkerställer att den planerade markanvändningen inte medför någon risk för människors hälsa.

Transporter med farligt gods på farled

Planförslaget möjliggör centrumverksamhet mindre än 10 meter från Södertälje kanal.

Genomförd riskutredning (Säkerhetspartner, 2021-10-13) bedömer att riskerna kopplat till fartygstrafiken är låga och att begränsningar eller skyddsåtgärder inte är nödvändiga för att marken ska bli lämplig för föreslagen användning med hänsyn till människors säkerhet. Andra riskanalyser som gjorts i samband med planläggning i närheten av Södertälje kanal har dock indikerat att riskerna behöver beaktas. Södertälje kommuns översiktliga riskanalys (Brandskyddslaget, 2019-06-02) föreslår ett minsta skyddsavstånd på 35 meter till kanalen för markanvändning handel. Riskanalysen anger att byggnadstekniska åtgärder i form av skydd mot explosion samt gas- och brandspridning kan bli aktuella längs med Södertälje kanal.

Länsstyrelsen anser att riskanalysen som rör olycka med farligt gods i Södertälje kanal behöver fördjupas och att skyddsåtgärder behöver övervägas med anledning av det korta avståndet mellan kanalen och planerad restaurang. Kommunen behöver utöver scenarier som omfattar brand även beakta att utsläpp av giftig gas kan ske. Detta bland annat mot bakgrund av de transporter av ammoniak som görs på Södertälje kanal.

Risk för påsegling

Kommunen behöver redogöra för påseglingsrisken för de vattennära ytorna där utformningen uppmuntrar till stadigvarande vistelse såsom parkmiljö med lekplats, vistelseytor och promenadstråk. Om det krävs riskreducerande åtgärder för att skydda mot påsegling behöver de regleras i plankartan.

Risk för översvämning till följd av skyfall

Planförslaget innebär en flytt av Slussgatan vilket skapar en ny lågpunkt. Kommunen anger att grönområdet väster om Slussgatan ska höjdsättas så att vatten rinner västerut mot Inre Maren och inte mot gatan, men det framgår inte hur detta ska göras. Kommunen behöver antingen reglera höjdsättningen i plankartan alternativt redogöra för att konsekvenserna av lågpunkten är acceptabla.

Risk för översvämning från omkringliggande vatten

Enligt planbeskrivningen ska ny exploatering följa Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse. Kommunen behöver reglera lägsta tillåtna nivå för grundläggning av bebyggelse i plankartan.

Risk för ras/skred/erosion

Enligt planbeskrivningen kommer muddringen av Södertälje kanal medföra att nya vertikala slänter uppkommer som behöver stabiliseras. Kommunen planerar att göra det med spontning. Kommunen behöver reglera åtgärden i plankartan för att säkerställa stabiliteten för slänterna.

Råd om tillämpning av 2 kap. PBL

Gestaltad livsmiljö och social hållbarhet

Med planförslaget tillgängliggör kommunen Slussholmen som en central plats för rekreation, återhämtning, lek, umgänge och kontakt med flera av de kvaliteter som kännetecknar Södertälje. Med områdets attraktiva läge och varierade innehåll tillgodoser kommunen såväl olika intressen som behov hos en bredd av befolkningen.

Kommunen agerar förebildligt genom att dra upp nya gränser mellan slussverksamhetens naturliga anspråk och den större allmänt tillgängliga parken och kontakten med närliggande naturområden. Planen visar på både naturliga och skulpturalt formade grepp som ställer krav i förvaltningsskedet men där kommunen genom ägarskap behåller både initiativ och kvalitetskontroll. Kommunen skulle kunna överväga att även göra plats för en mindre servering/kiosk för att möta flera besökares betalningsförmåga.

Risk

Geotekniska risker

Kommunen har beräknat stabilitet för planområdet i två sektioner. Sektion B innehåller lera. Enligt IEG rapport 6:2008: Slänter och bankar, ska såväl odränerad som kombinerad analys utföras för att beräkna stabiliteten i exempelvis lera. Kommunen bör motivera varför det är tillräckligt att enbart utgå från odränerad analys vid bedömning av stabiliteten i sektion B.

Vattenverksamhet och strandskydd

Med hänsyn till att förbuden i strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. 16 § p 2 miljöbalken inte gäller verksamheter som tillståndsprövats enligt miljöbalken finns inte skäl att upphäva strandskyddet i detaljplanen som omfattas av dom. Om kommande åtgärder kräver tillstånd ska inte kommunen heller pröva strandskyddet för dessa i den aktuella planen. Kommunen bör därför tydligare beskriva var strandskydd redan är prövat och anpassa upphävandet till det som ska hanteras i detaljplanen.

Vattenverksamhet

Kommunen planerar för bryggdäck eller kajlinje på södra udden och eventuell utfyllnad vid friluftsteatern. Med utgångspunkt i samrådshandlingarna bedömer Länsstyrelsen att dessa åtgärder kan hanteras via anmälan om vattenverksamhet.

Om en åtgärd kräver tillstånd- eller anmälan för vattenverksamhet enligt 11 kap. MB, rekommenderar vi att verksamhetsutövaren söker tillstånd eller gör en anmälan till Länsstyrelsen så tidigt som möjligt. Detta eftersom planen riskerar att inte kunna genomföras om tillstånd inte kan ges eller att den anmälda vattenverksamheten inte får genomföras.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN)

Påverkan på vattenmiljön kopplat till slussombyggnaden studerades i den miljökonsekvensbeskrivning som togs fram som underlag till miljötillståndet för slussverksamheten. Där konstaterades att slussombyggnaden inte bedöms försvåra möjligheten att uppnå eller vidmakthålla god kemisk och ekologisk status i de berörda vattenförekomsterna. (RAPPORT Mälarprojektet: Konsekvenser för vatten- och naturmiljö i Mälaren och Södertälje, s.96)

I genomförandeskedet kommer det vattenområde där bryggor avses uppföras att saneras. Detta omfattar bland annat bryggor samt ytor för spont. Utökad sedimentskontroll ska göras inför uppförandet av bryggorna. Även ansökan om upphävande av strandskydd samt ansökan eller anmälan om vattenverksamhet ska göras. För att säkerställa bryggornas ungefärliga läge har ytor för dessa avgränsats i plankartan (W4). Bryggorna avses utföras som någon typ av träpålad brygga, likt de som finns på platsen idag. Planbeskrivningen har förtydligats avseende detta.

Strandskydd

Samhällsbyggnadskontoret delar länsstyrelsens uppfattning gällande upphävande av strandskyddet för skulpturparken och har justerat plankartan så att det framgår att strandskyddet endast upphävs för skateparken. Dansbanan ligger utanför planområdet och regleras därför inte i detaljplanen. Planbeskrivningen har förtydligats avseende detta. Kommunen avser att söka dispens för strandskyddet för eventuella kommande åtgärder i parken.

Samhällsbyggnadskontoret instämmer i att skrivningen om att strandskydd är upphävt i gällande plan är otydlig. Detaljplanerna för Sabeln 3 och Marenbron har tidigare omfattats av stadsplan framtagna före 1975. I dessa delar inträder alltså strandskyddet vid ny planläggning. Planbeskrivningen har förtydligats och reviderats avseende frågor som rör upphävande om strandskydd.

Hälsa och säkerhet

Förörensade områden

Provtagning av marken har gjorts inom planområdet både i samband med Mälarprojektet och inför detaljplaneläggningen av Slussholmen, Marenplan och Maren. I de underlag som tagits fram framgår att provtagning skett på Slussholmen och i viss utsträckning även öster om slusskanalen. I en av 14 provtagningspunkter påvisades halter över riktvärdet för mindre känslig markanvändning (MKM). Genomförd provtagning visar att marken inom Slussholmen är relativt oförorenad jämfört med övriga delområden som undersöktes och även jämfört med hur marken i stadsmiljön generellt ser ut. Undersökningen visade dock att fyllnadsmaterial nära Slussholmens södra strandkant innehåller mer föroreningar än områdets mer centrala delar. Planbeskrivningen förtydligas med information om provtagningspunkter, vilka ämnen som har analyserats och hur föroreningssituationen ser ut.

Transporter med farligt gods på farled

Efter samråd har en ny riskutredning tagits fram som visar att den beräknade sannolikheten för fartygsbrand är relativt låg. Med hänsyn till normalt brandförlopp och tillgängliga evakueringsvägar från slussens närområde bedöms inte tredje man kunna utsättas för fara att omkomma. Sannolikheten för brand eller explosion i last av farligt gods vid passage av Slussholmen bedöms vara avsevärt lägre än för maskinrumsbrand och det bedöms inte relevant eller möjligt att uppskatta risken i termer av individrisk. Även sannolikheten för en fartygsolycka med penetration av lastlåda och utsläpp av farligt gods vid passage av Slussholmen bedöms, utifrån tillgänglig statistik och de omständigheter som råder vid passage av Slussholmen, vara synnerligen liten.

Planbeskrivningen har uppdaterats med information om detta. Riskutredningen bifogas granskningshandlingarna.

Risk för påsegling

Den riskutredning som tagits fram efter samråd visar att byggnader och verksamheter på södra Slussholmen är lokaliserade utom fara för att skadas i händelse av möjliga påseglingsscenarion. Byggnaderna är också utformade med goda förutsättningar för säker utrymning vid eventuella händelser med fartygsbrand och spridning av farliga rökgaser.

Planerad lekplats på Slussholmens norra del ligger nära kanalen men bedöms inte heller kunna exponeras för direkt fara vid händelse av möjliga påseglingsscenarion. Vid eventuell brand i sluss eller kanal förutsätts lekplatsen kunna utrymmas mot väster där avståndet från kanalen är cirka 50 meter. På grund av lekplatsens närhet till kanalen bör särskild försiktighet iakttas och ändamålsenliga riskreducerande åtgärder för avskärmning och skydd mot risk att falla i vattnet vidtas. Även åtgärder för att minimera faror kopplade till cykeltrafik på cykelbana öster om parken samt faror på grund av omgivande trafik bör vidtas. I nuläget finns dock inga planer på att tillåta cykeltrafik i detta läge. Efter samrådet har plankartan kompletterats med bestämmelse om att lekplatsen ska inhägnas med exempelvis staket.

Med dessa åtgärder bedöms detaljplanen säkerställa att människor som vistas och arbetar inom det berörda området inte kommer att exponeras för oacceptabla risker orsakade av den maritima verksamheten i Södertälje kanal.

Risk för översvämning till följd av skyfall

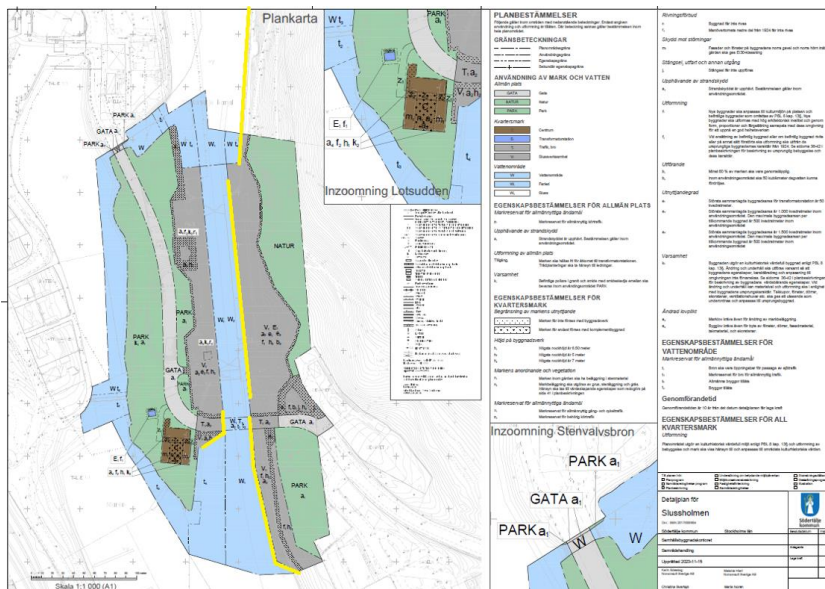
Den lågpunkt som finns i Slussgatan riskerar inte att medföra stående vatten till ett djup som utgör risk för framkomlighetsproblem eller annan fara. Det är därför inte motiverat att reglera höjdsättning av gatan eller lutningar inom parken.

Risk för översvämning från omkringliggande vatten

I syfte att minimera risk för översvämning har plankartan kompletterats med en bestämmelse som reglerar att lägsta nivå för grundläggning är +2,70 meter.

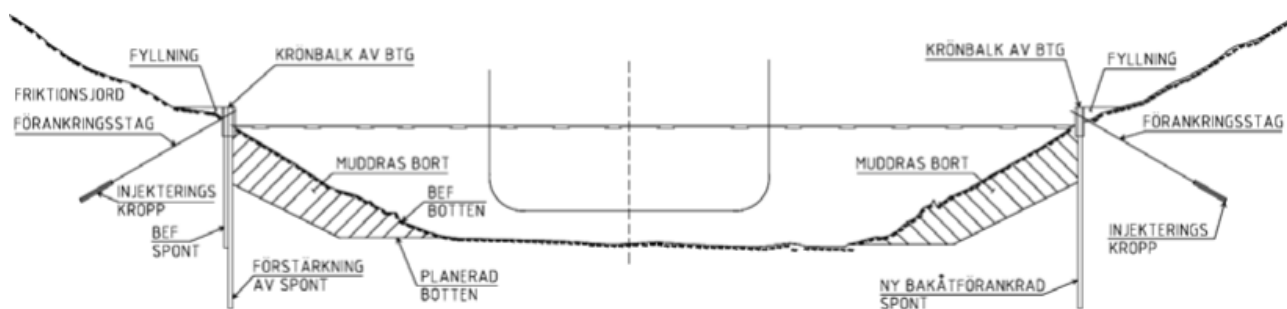
Risk för ras/skred/erosion

Frågor rörande stabilisering av slänter intill kanalen hanteras inte inom ramen för detaljplanläggning utan finns beskrivna i miljödomen för slussverksamheten. Slänterna är i stort sett färdigställda och omfattar de sträckor som markerats i kartan nedan.

Karta som visar sträckor som förses med spont, markerade med gul linje.

De tidigare kanalslänterna var till största delen utformade som naturliga slänter med erosionsskydd av bergkross i skvalpzonen. Några sträckor var försedda med spont som förankrats bakåt med jordförankrade stag. De flesta av sponterna utfördes eller byggdes om under 1970- och 1990-talen. Flertalet av dessa var inte utformade för att klara en breddning av farleden och har därför förstärkts eller ersatts med nya sponter, se principsektion nedan. Vid breddning av farleden muddras slänthöften bort och för att förhindra att slänterna eroderar ut i farleden förses kanalsidorna med spont som installeras i strandlinjen så att befintlig vattenspegel kan vara kvar. Sponten utformas på sådant sätt att kommunikationen mellan grundvattnet på landsidan och vattnet i kanalen inte hindras.

Principsektion genom kanal.

Gestaltad livsmiljö och social hållbarhet

Samhällsbyggnadskontoret noterar länsstyrelsens förslag om att möjliggöra en mindre servering/kiosk inom planområdet. Allmän plats på Slussholmen regleras huvudsakligen som parkmark, vilket möjliggör för den typ av verksamhet som föreslås. Utformning och gestaltning av parken är ännu inte klarlagd, men detaljplanen hindrar inte en framtida utveckling av parkens innehåll. Även inom användningen C-centrum möjliggörs för den typ av verksamhet som länsstyrelsen föreslår.

Risk

Geotekniska risker

Efter samrådet har PM Geoteknik kompletterats med kombinerad analys för sektion B där odränerad och kombinerad analys utförts. Vid kombinerad analys nyttjas det lägsta värdet av lerans dränerade och odränerade skjuvhållfasthet. I den kombinerade analysen har ingen trafiklast nyttjats med hänsyn till den korta varaktigheten för lasten. Den odränerade skjuvhållfastheten är styrande i lerlagret även vid kombinerad analys.

Vattenverksamhet och strandskydd

Efter samrådet har plankartan reviderats så att de delar av planområdet som omfattas av tillståndsprövning enligt miljöbalken inte längre omfattas av bestämmelse om upphävande av strandskydd. Strandskyddet är i dessa delar redan prövat i miljödom. Planbeskrivningen har förtydligats avseende detta.

Efter samrådet har en utredning tagits fram (PM Förutsättningar för vattenverksamhet - Projekt vattendom Maren, Norconsult 2025-01-16) för att utreda frågan om vilka åtgärder som kräver ansökan/anmälan om vattenverksamhet. Detta inkluderar bland annat de planerade bryggdäcken. Samhällsbyggnadskontoret bedömer att ansökan/anmälan kan göras igenomförandeskedet.

2. Lantmäterimyndigheten

Yttrande inkom: 2024-02-01

Lantmäterimyndigheten vill lämna följande synpunkter.

Grundkarta

Lantmäteriet poängterar att koordinatangivelser saknas i grundkartan, samt att färgen på beteckningarna i kartan inte motsvarar färgen på beteckningarna i innehållsförteckningen.

Plankartan

Lantmäteriet frågar hur utfart ut mot GATA från Slussverksamhet V₁ och område som ska användas för centrum C säkras? Planen omöjliggör några enskilda eller gemensamma utfarter från fastigheter som ev. ska bildas i enlighet med planen. Markreservat för z₁, säkerställer inte att utfartsrättigheterna kan bildas inom detta användningsområdet. Områdena z₁ och z₂ i plankartan och beskrivningen har två olika beskrivningar om man jämför bestämmelsen i plankartan och beskrivningen på sidan 47. Hur utfarten ska ordnas framgår inte heller från genomförandebeskrivning.

t₂ ser ut att vara en bestämmelse som ska tillåta allmännyttig trafik på bron över vattenområdet.

Lantmäteriet menar att det finns risk att ett officiälservitut inte kan bildas för det ändamålet eftersom väsentlighetsvillkoret inte uppfylls.

Samma område i planen ska kunna användas för enskild utfart, allmän gc-väg och slussverksamhet.

Lantmäteriet undrar hur ska detta genomföras? Det föreligger risk att kommunen kommer behöva sköta området under förutsättning att servitutet (avtalsservitut) bildas för gc-väg inom området. Utfartsmöjlighet för kvarteret Geväret går inte att lösa i förrättningen enligt min bedömning eftersom det går att lösa utfart inom fastigheten mot allmän plats mark (GATA).

Lantmäteriet menar att det är osäkert om officiälservitut för kommunal fastighet inom områdena x₁, t₂, z₁, t₄ samt område för utsiktsplats (den sista framgår inte av plankarta) kan bildas. Enligt min bedömning är väsentlighetsvillkoret för att bilda en officiälservitut inte uppfyllt. (jämför med sida 58 i planbeskrivning)

Planbeskrivning

Lantmäteriet hänvisar till sida 46 där följande angetts: ”Stenvallsbron har därför planlagts med en 3D-användningsbestämmelse, där bron med trafikfunktionen regleras som GATA med kommunalt huvudmannaskap, medan vattenområdet regleras som W – vattenområde.”

3D-bestämmelse ska alltid avgränsas horisontellt. Detta har inte redovisats på plankartan för Stenvallsbron.

Lantmäteriet hänvisar vidare till sida 45 där följande angetts: ”Angöringen till kvarteret Geväret och entrén till Kusens backe samt kanalstråket sydost om den nya slussbron sker över eller inom Sjöfartsverkets fastighet, som är planlagt som kvartersmark. Detta gäller också delar av gångstigen inom Slussholmens norra del.”

Lantmäteriet anser att denna text är vilseledande. Det finns inga bestämmelser i planen som garanterar utfart för fastigheten GEVÄRET 1 över kvartersmark för slussverksamhet. Bildande av ett officiälservitut är inte väsentligt för den kommunala fastigheten (gc-väg) eller GEVÄRET 1, därför är det stor risk att den inte kan bildas i lantmäteriförrättning.

Lantmäteriet hänvisar även till skrivelsen på sida 57: ”Det är Sjöfartsverket i egenskap av fastighetsägare som har ansvaret att hålla x- och t-områdena tillgängliga för allmänheten.” Texten kan uppfattas som en skyldighet som inte kan regleras i planen.

Teknisk granskning

Lantmäteriet informerar om att den sekundära egenskapsgränsen som är ritad söder av område z2 ”hänger i luften” då den ansluter mot en egenskapsgräns och inte användningsgräns. Både egenskapsgränser och sekundära egenskapsgränser har samma gränshierarkinivå och ska avgränsa ett område.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Grundkarta

Efter samrådet har en uppdaterad version av grundkartan tagits fram och färgerna i innehållsförteckningen har justerats så att de stämmer överens med kartan. Plankartan har även kompletterats med koordinatangivelser.

Plankartan

Angående angöring till centrumverksamheten så har plankartan efter samråd justerats med ett utökat användningsområde som ansluter direkt till gata, vilket möjliggör för en angöring direkt från gatan till kvartersmark. Gatan planläggs fortsatt med markreservat för att säkerställa allmänhetens tillgång till marken, samt möjlighet för Sjöfartsverket att angöra sin mark söder om Slussbron. Angöringsvägen är tänkt att säkerställas genom servitut mellan fastighetsägaren och Sjöfartsverket, vilket framgår under rubriken ”Servitut” i planbeskrivningen.

Efter samrådet har bron över ”Blindtarmen” uppförts. Då bron ligger inom kommunens fastighet behöver inget servitutsavtal upprättats. Planbestämmelsen för bron har efter samråd ändrats till W6 – Vattenområde som får överbyggas med bro.

Efter samrådet har plankartan reviderats så att den del av marken som ligger intill fastigheten Geväret 1 planläggs som allmän plats gång- och cykelväg (GC-VÄG) istället för V1 - Slussverksamhet. Angöring till fastigheten är fortsatt tänkt att ske via slussverksamhetens område och passera över gång- och cykelvägen vid befintlig infart. Utfarten ligger mot allmän plats, GC-VÄG, men kommer även ledas över kvartersmark för verksamhetsområdet. Eftersom utfarten inte påverkar någon byggrätt på kvartersmarken, eller motverkar planens syfte, bör den gå att säkra genom avtalsservitut. Att enbart lösa angöring till

fastigheten via allmän plats har i nuläget inte ansetts vara en fungerande lösning då de två in- och utfarterna används för att försörja olika delar av fastigheten. En gemensam angoringspunkt skulle dock kunna bli aktuell i framtiden och i ett sådant scenario kan avtalsservitutet upphävas.

Efter samråd har plankartan har kompletterats med bestämmelse om markreservat för allmännyttig gångtrafik för utsiktsplattformen i skulpturparken, som regleras i höjdded. Då bron över "Blindtarmen" ligger inom kommunens fastighet behövs inget markreservat för att säkra allmänhetens tillgång, bestämmelsen har därför tagits bort. Intentionen är att Sjöfartsverket och kommunen ska upprätta avtalsservitut och därmed kan rättighet säkras inom de områden som planläggs som markreservat i plankartan.

Planbeskrivning

Efter samrådet har plankartan reviderats och regleringen för vattenområde (W) under Stenvalvsbron har tagits bort med anledning av att det inte finns yta som klassas som öppet vatten under bron. Därmed behövs ingen reglering av brons höjd eftersom tredimensionell reglering ej längre är aktuell.

Planbeskrivningen har justerats avseende detta.

Angående informationen om hur utfart för fastigheten Geväret 1 ska säkras hänvisas till resonemang ovan, under rubriken "Plankarta". Planbeskrivningen har förtydligats med information om att rättigheter för angöring säkerställs genom servitut.

Samhällsbyggnadskontoret instämmer i att texten om markreservat inom x- och t-områdena behöver förtydligas, planbeskrivningen har justerats så att det framgår att dessa områden regleras i detaljplanen.

Teknisk granskning

Den sekundära egenskapsgränsen som felaktigt fanns i plankartan har tagits bort.

3. Region Stockholm Trafikförvaltningen

Yttrande inkom: 2024-02-21

Regionen vill trycka på vikten att körbanan dimensioneras utifrån Regionens riktlinje RiGata-Buss och att körbanebredd innan och efter bron säkerhetsställs. En beskrivelse om hur trafik under byggtid ska hanteras saknas. Viktigt att en dialog med trafikförvaltningen gällande detta startas tidigt i processen.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Gatans bredd har i detaljplanen reglerats till en yta med sju meters bredd, vilket innebär att gatan uppfyller kraven för kollektivtrafik med buss enligt RiGata.

4. Sjöfartsverket

Yttrande inkom: 2024-02-20

Sjöfartsverket yttrar sig i rollen såsom statens fastighetsförvaltare och verksamhetsutövare.

Sjöfartsverket har i sak inget att erinra mot plangränser och användningsområden i enlighet med föreslagen detaljplan i detta skede. Däremot kan Sjöfartsverket ej tillstyrka kommunens förslag till detaljplan av såväl formella skäl som reella förslag med tillhörande villkor i rubricerad detaljplan. Sjöfartsverkets kommentarer utvecklas enligt nedan.

Övergripande

Sjöfartsverket noterar att syftet med detaljplanen är att inte bara säkerställa Sjöfartsverkets nuvarande verksamhet, utan även "möjliggöra en framtida utveckling av Sjöfartsverkets verksamhet", vilket överensstämmer med den gemensamma inriktning och målbild som finns.

Formella hinder

Detaljplanen föreslår att användningsområden för tre specifika markområden ändras till att bli natur- respektive parkområde (område 1-3 sid sid.55 i planbeskrivning). Sjöfartsverket har i sak inget att erinra kring förslaget i sig men som sägs i genomförande kapitlet så krävs att kommunen förvärvar dessa tre markområden. Idag föreligger därmed enligt Sjöfartsverket ett formellt juridiskt hinder för att rubricerad detaljplan skall kunna antas av kommunen.

Sjöfartsverket har vid ett flertal tillfällen informerat Södertälje kommun om att myndigheten inväntar en begäran om köp av de aktuella markområdena för stadsbyggnadsändamål, Sjöfartsverket har ännu inte erhållit någon sådan begäran varför försäljning av aktuella markområden i formell mening inte kan initieras eller behandlas.

Sjöfartsverket har att följa Förordning (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom, m.m., vilken är tvingande och således inget myndigheten kan avvika ifrån. Enligt 12 § i nämnda förordning skall: "En kommun som begär förhandsbesked skall styrka sitt behov av den fasta egendomen genom en översiktsplan eller på annat sätt. Till ansökningen skall samma handlingar fogas som vid ansökan om expropriationstillstånd." Sjöfartsverket har i processen gentemot Södertälje kommun varit öppen med vad som krävs för att fullfölja den gemensamma målbilden och står till förfogande då begäran enligt ovan har inkommit.

Markägoförhållanden

I rubricerat förslag beskrivs att "Planområdet omfattar dels fastigheterna Tälje 1:1 Rosenlund 1:1, vilka ägs av Södertälje kommun. I detaljplaneområdet ingår även fastigheterna Tälje 1:2 samt Tälje 1:35 som ägs av staten genom Sjöfartsverket."

Stycket bör istället lyda: "Planområdet omfattar dels fastigheterna Tälje 1:1, Rosenlund 1:1 och Tälje 1:35, vilka ägs av Södertälje kommun. I detaljplaneområdet ingår även fastigheterna Tälje 1:2 samt samt Rosenlund 1:2 som ägs av staten genom Sjöfartsverket."

Sjöfartsverkets kommentarer till förslag

Avseende Lotsudden

Planbeskrivningen ger en mycket detaljerad bild av hur flytt- och återuppbyggnad på Lotsudden ska utföras. Här noterar Sjöfartsverket att kommunen kan ha gått händelserna i förväg, då ansvarsfrågan för vem som ansvarar för vad ej har klargjorts.

Förslaget får anses vara ensidigt framtaget av kommunen där Sjöfartsverket med dagens kunskapsläge inte kan ta ansvar för förslagets genomförande. Ingen projektering har genomförts och att i detta läge ange en sådan detaljeringsgrad på byggnaders utformning och läge anses ogörligt. Därtill saknas idag en målbild från kommunens sida kring hur byggnaderna skall nyttjas med avseende på funktion. I tillägg medför förslaget ett väsentligt större åtagande för Sjöfartsverket än vad som finns idag och som inte är reglerat.

För ett genomförande krävs bland annat delvis rivning av hus med höga kulturmiljövärden vilket i så fall Södertälje kommun får ta ansvar för. Det är Sjöfartsverkets uppfattning att förslaget rörande Lotsudden i delar är direkt kontraproduktivt med avseende på kulturmiljö och bevarande av äldre delar.

Avseende Lotsudden och dess framtida utformning såväl som verksamhet ser Sjöfartsverket att en fortsatt dialog kring ansvarsfördelning bör tas upp i närtid.

Sjöfartsverkets verksamhetsområde

Inom beskrivet verksamhetsområde V1- slussverksamhet, ser Sjöfartsverket att med nu föreslagna egenskapsbestämmelser medges inte den möjlighet till framtida utveckling av Sjöfartsverkets verksamhet som planen syftar till.

Det gäller i synnerhet på slussens östra sida där Sjöfartsverket menar att en väsentligt större frihetsgrad behövs för att tillförsäkra en framtida verksamhet. Så som förslaget beskrivs i planbeskrivning och plankarta kan Sjöfartsverket inte uppföra de byggnader som projekteras inom pågående projekt och där ges heller inget utrymme för framtida förändringar som vi idag inte fullt ut kan identifiera.

Sjöfartsverket önskar att planenheten i denna del omarbeta förslaget så att detaljplanens syfte på ett bättre sätt kan uppnås och att Sjöfartsverket därmed också kan tillstyrka planen.

Avseende rivningsförbud av Manövertern r2 ser Sjöfartsverket att villkoret f2 skall gälla (på samma sätt som för kanalmästarbostaden).

Avseende bestämmelse f₁ (anpassning av byggnader) så är det Sjöfartsverkets uppfattning att villkoret för nya byggnader avseende hög arkitektonisk utformning skall tas bort. Skälet är att det påtagligt anses försvåra Sjöfartsverkets möjligheter i framtiden samt i förekommande fall ändå hanteras inom ramen för bygglovsprocesser.

Avseende äldre slussnedgångar (byggnader)

Sjöfartsverket delar uppfattningen att dessa byggnader har ett högt kulturmiljövärde. Däremot ser inte Sjöfartsverket mervärdet i att bibehålla alla tre byggnaderna eftersom de idag helt saknar funktion. Sjöfartsverket gör tolkningen att kommunen åtar sig att förvalta dessa tre byggnader på kommunal mark så som förslaget nu är beskrivet.

Avseende gator och trafik

En dialog har förevarit mellan Sjöfartsverket och Södertälje kommun kring huvudmannaskap för nya slussbron i Södertälje. Genom gällande överenskommelse mellan parterna anges att Sjöfartsverket skall utgöra huvudman vilket utgått från hur förhållandena har sett ut av hävd. I överenskommelsen tas dock inte höjd för vilka juridiska konsekvenser en ny detaljplan och begreppet allmän väg får i sammanhanget.

I planbeskrivning (sid 45) anges att: "En del av det allmänna vägnätet utgörs av den nya slussbron som har en viktig funktion som länk i gatunätet". Därtill anges att den skall vara tillgänglig för bil-, cykel- och gångtrafikanter.

Vidare kan läsas att Slussbron har en viktig funktion för slussverksamheten vilket är direkt felaktigt. Sjöfartsverket har i sak ingen reell nytta av den nya slussbron, nyttan ligger i sin helhet hos Södertälje kommun.

I förslaget har bestämmelsen t2 – markreservat för bro för allmännyttig trafik angetts.

Sjöfartsverkets principiella inställning är att om kommunen önskar att den nya slussbron skall vara allmän och ingå i det kommunala allmänna vägnätet så skall också kommunen stå som huvudman. Om inte, anser Sjöfartsverket att bron skall vara enskild och därmed skall Sjöfartsverket också äga rätten till hur bron nyttjas.

Oavsett utkomst ses ett behov av separat avtal.

Kommentarer kring plankarta/illustrationskarta

Sjöfartsverket uppfattar att det råder en viss diskrepans mellan plankarta och illustrationskarta, där tillfartsväg till maskinhuset på den nord-västra sidan av slussen saknas i plankartan. Det är av vikt att Sjöfartsverket kan nå sin anläggning vilket bör ses över i det vidare arbetet.

I förslaget anges en bro över norra slussporten (sid.46) Sjöfartsverket vill klargöra att här anläggs ingen bro utan en gångpassage är tänkt att möjliggöras över de nya slussportarna. Bör tas bort från plankarta.

I den nord-östra delen finns en diskrepans i kartor kring hur framtida driftkaj är tänkt att utformas. Inom rödmarkerat område planeras en pålbrygga i betong. Bör ses över i det vidare arbetet.

Prickad mark på Sjöfartsverkets fastighet skall tas bort/ses över. Om avsikten är att GC-stråk skall medges i dessa områden så skall de ligga på kommunens fastigheter inom natur- respektive parkmark. På den östra sidan (inom rödmarkerat) kommer ett makadamdike anläggas för att ta upp dagvatten.

Sjöfartsverket uppfattar att det råder en diskrepans mellan plankarta och illustrationskarta avseende användningsområde inom nedan rödmarkerat område där parkområde i plankarta går in över Sjöfartsverkets fastighet. Det är av vikt att användningsområden stämmer överens med fastighetsgräns. Bör ses över i det vidare arbetet.

"Kajen söder om slussbron kommer fungera som nödkaj och är viktig för slussens verksamhet. Kajen består av en konstruktion som delvis är under vattenytan samt sträcker sig en bit in i bergkullen." Sjöfartsverket uppfattar att det här handlar om stag-konstruktioner men önskar att stycket utvecklas så att det blir förståeligt både vad som avses men också tillhörande konsekvenser. Sjöfartsverket anser också att kajen ska benämnas "reservkaj" och inte "nödkaj", då reservkaj bättre återspeglar den tänkta verksamheten.

På sid.31 beskrivs villkor för uppförande av bryggor "För verksamhetens funktion behöver Sjöfartsverket kunna uppföra bryggor i anslutning till den nya slussen. Dessa bryggor ska inte vara allmänna. I detaljplanen tillåts bryggor genom bestämmelsen t4 - Bryggor tillåts. Sjöfartsverket önskar i denna del ett klargörande/komplettering kring hur befintliga bryggor hanteras.

Sjöfartsverkets övriga kommentarer

Då allmän och riksintresseklassad farled 901 passerar igenom planområdet så är det viktigt att planerad bebyggelse utformas med fasadmateriäl som ej kan ge upphov till sol- och ljusreflexer som kan verka störande på sjöfarten, samt att man vid planering av belysningspunkter tar hänsyn så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfasen.

Sjöfartsverket noterar även att det förekommer illustrationer som visar att bryggan på Slussholmens sydspets är försedd med en inbyggd hängmatta. Detta anser Sjöfartsverket vara ett mycket olämpligt användningsområde för en brygga i ett sådant utsatt läge.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Formella hinder

Markköp hanteras inte inom ramen för detaljplanearbetet utan löses genom separat överenskommelse mellan kommunen och Sjöfartsverket.

Markägoförhållanden

Planbeskrivningen har reviderats med korrekt information angående markägoförhållanden för fastigheten Tälje 1:35. Fastigheten ägs av kommunen och ej av Sjöfartsverket, vilket felaktigt angavs i

samrådshandlingarna. Det har även förtydligats att Rosenlund 1:2 ingår i planområdet och ägs av Sjöfartsverket.

Lotsudden

Sjöfartsverket bekostar och ansvarar för nedmontering och återuppbyggnad av verksamhetsbyggnaderna på Lotsudden. En av byggnaderna är tillfälligt nedmonterad och ska återuppbyggas i enlighet med befintligt rivningslov som anger att återuppbyggnad ska ske till grundutförande. Dessutom behöver två andra befintliga byggnader delvis rivas, vilket genomförs i samarbete med Södertälje kommunen i enlighet med tidigare överenskommelse mellan parterna. Frågor rörande hantering av bebyggelse på och utformning av Lotsudden hanteras i pågående dialog mellan kommunen och Sjöfartsverket.

Sjöfartsverkets verksamhetsområde

Samhällsbyggnadskontoret har genom reglering av utnyttjandegraden i plankartan tagit höjd för eventuella behov av ytterligare bebyggelse inom slussverksamhetens område, utöver den bebyggelse som redan föreslagits inom det pågående projektet för verksamheten. Detaljplanen möjliggör för en största sammanlagda byggnadsarea (BYA) på 1 500 kvadratmeter på den östra sidan om kanalen och 1 000 kvadratmeter BYA på den västra sidan. Regleringen ger utrymme för eventuella framtida ytterligare byggnationer i området. Samhällsbyggnadskontoret anser inte att det är lämpligt att ta bort begränsningarna av byggrätten, särskilt med anledning av områdets utpekade kulturmiljövärden. Regleringen från samrådsförslaget kvarstår därmed. Efter samråd har dock konstaterats att planerad ny servicebyggnad i norr inte rymms inom tänkt byggrätt eftersom delar av den reglerades med bestämmelse om att marken inte får försees med byggnadsverk. Plankartan har efter samrådet justerats så att byggnaden kan placeras på föreslagen plats.

Samhällsbyggnadskontoret gör bedömningen att det inte är lämpligt att tillföra bestämmelsen f2 även för manövertornet. Kontoret vill förtydliga att bestämmelsen f2 inte ger någon rätt att riva en byggnad, utan bestämmelsen innebär att om byggnaden av någon anledning förvanskas eller behöver rivas så behöver ny byggnad uppföras enligt den ursprungliga byggnadens karaktär. En sådan bestämmelse bedöms inte vara relevant för manövertornet då byggnaden används för slussverksamhetens behov. Reglering av exakt utformning skulle potentiellt kunna hindra en effektiv användning.

Samhällsbyggnadskontoret bedömer att det inte är lämpligt att ta bort bestämmelsen f1 som bland annat anger att nya byggnader ska utföras med god arkitektonisk kvalitet. Bestämmelsen motiveras dels genom de kulturhistoriska värdena på platsen, dels genom platsens centrala läge i staden. Eftersom miljön är av särskilt kulturhistoriskt värde och omfattas av förvanskningförbud enligt 8 kap 13§ samt 2 kap 6§ i plan- och bygglagen så kommer ändå höga krav att gälla. Samhällsbyggnadskontoret anser dock att det är relevant att detta även regleras i detaljplanen för att betona och tydliggöra vikten av att anpassningar görs för att bevara miljöns kulturhistoriska värden. Efter samrådet har omfattningen av bestämmelsen justerats så att den gäller för hela planområdet.

Slussnedgångsbyggnader

Slussnedgångsbyggnaderna är en viktig del av kulturmiljön i området. Byggnaderna har avlägsnats på grund av Sjöfartsverkets utveckling av verksamhetsområdet och ska återuppföras inom den sammanhållna slussmiljön. Sjöfartsverket ansvarar för att säkerställa att de kulturhistoriska värdena inom verksamhetsområdet med tillhörande bebyggelse inte förvanskas. Frågan hanteras i pågående dialog mellan kommunen och Sjöfartsverket.

Trafik

Efter samrådet har samhällsbyggnadskontoret och Sjöfartsverket i dialog landat i att regleringen av ägandeskapet över Slussbron inte behöver ändras. Eftersom bron behöver utföras öppningsbar för att

möjliggöra passage för sjötrafik ligger det i Sjöfartsverkets intresse att äga bron. Efter samrådet har användningen av bro justerats från "T1 – Trafik, bro" till verksamhetsområde "V1 – Slussverksamhet" samt "W5 – Vattenområde" som får byggas över med öppningsbar bro. Detta då T1 bestämmelsen inte är lämplig för områden för allmän körtrafik. Avtal kring skötsel och servitut kommer tas fram vilket möjliggörs genom markreservat z3 och t1 i plankartan.

Samhällsbyggnadskontoret instämmer i att bron inte fyller en viktig funktion för slussverksamhet men anser däremot att öppningsfunktionen utgör en viktig förutsättning för verksamheten. Planbeskrivningen har justerats avseende detta.

Plankarta/illustrationskarta

Efter samrådet har illustrationskartan setts över och justerats så att den stämmer överens med vad som regleras i plankartan. Justeringarna omfattar bland annat den triangelformade ytan intill det västra maskinhuset som behöver vara tillgänglig för tillfart till slussverksamheten. Beskrivningen av den planerade gångpassagen över kanalen har justerats från "gångbro" till "gångpassage", vilket även reviderats i planbeskrivningen. Driftskajen i norr, på kanalens östra sida, har ritats in. Illustrationsplanen har även justerats så att yta som illustreras som parkmark inte hamnar inom verksamhetsområdet.

Efter samråd har även vissa justeringar av plankartan gjorts. Kartan har kompletterats med reglering om passage för allmän gångtrafik i syfte att säkerställa passage över slussportarna, område markerat med x3 på plankartan. Regleringen av driftskajen på kanalens östra sida i planområdets norra del har justerats från användningen vattenområde till V1 - Slussverksamhet. Efter samråd har regleringen av utbredningen av allmänna bryggor justerats då det av säkerhetsskäl bedömts vara olämpligt med bryggor öster om Lotsuddens spets. För verksamhetens bryggor har planbestämmelse t4 - Bryggor i kombination med användning W1 - Farled ersatts med bestämmelserna W3 – förtöjningsplats och W4 - bryggor. Bestämmelsen syftar till att tydliggöra tänkt användning och ska inkludera möjlighet att anlägga bryggor för verksamhetens behov.

Samhällsbyggnadskontoret vill förtydliga att de prickmarkerade ytorna i ytterkanten av slussverksamhetens område inte är yta för gång- och cykelstråk. Ytorna ligger inom kvartersmark och ska kunna användas för verksamhetens behov, men får ej bebyggas i syfte att säkerställa ett bebyggelsefritt avstånd till allmän plats.

Planbeskrivningen har justerats så att det framgår att vad som i samrådsversionen benämndes som "nödkaj" istället benämns som "reservkaj".

Övrigt

För all kvartersmark samt för all allmän plats har plankartan kompletterats med bestämmelse som reglerar att ljusanordningar inte får utföras så att dessa skapar olägenheter för Sjötrafiken. Dessutom regleras att risken för störande reflexer i glasytor ska beaktas och minimeras.

Efter samrådet har en riskutredning tagits fram som visar att personer som kan antas utsättas för direkt påseglingsfara är de som befinner sig på de bryggor som föreslås vid Slussholmens södra udde. Med anledning av detta har gestaltningsförslaget för parken setts över vilket medfört att bryggorna kortats av och den föreslagna inbyggda hängmattan har tagits bort. Plankartan har kompletterats begränsning av vilka ytor som får förses med bryggor.

5. Trafikverket

Planförslaget berör allmän farled 901 Södertälje Igelsta – Västerås, som är riksintresse för kommunikationer och ska därmed skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen.

Trafikverket har ett pågående projekt tillsammans med Sjöfartsverket för Södertälje sluss och kanal. Den nya slussen och kanalen kommer skapa mer effektiva godstransporter och ger ökad sjösäkerhet. Arbetet med slussen, kanalen och gång- och cykelvägar sker i etapper och beräknas vara klart 2026.

Sjöfartsverket är anläggningsägare och verksamhetsutövare på platsen. Trafikverket hänvisar därför till Sjöfartsverkets yttrande för synpunkter om planförslagets utformning samt påverkan på riksintresset.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Se svar under Sjöfartsverkets yttrande.

6. Södertörns brandförsvarsförbund

Yttrande inkom: 2024-02-22

Ur planbeskrivningen har det inte gått att utläsa om risken för drunkningsolyckor har beaktats i framtagandet av planen. Södertörns brandförsvarsförbund saknar en beskrivning av på vilka sätt som planområdet utformats för att minska risken för drunkning, särskilt eftersom planförslaget medför ytor som inriktar sig till barn där risken för olycka är särskilt hög. Om det inte redan har gjorts bör planförslaget studeras ur denna synvinkel och om det förekommer områden där risk för olycka är hög bör skyddsåtgärder sättas in. Risken att hoppa från hög höjd bör också beaktas för den norra bron över slussen oavsett om den ingår i den aktuella planen. För vidare information om skyddsåtgärder rekommenderas en genomgång av publikationen *Guide till ökad vattensäkerhet: för kommuner och andra anläggningsägare* utgiven av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Södertörns brandförsvarsförbund har i övrigt inte funnit något att tillägga eller kommentera i ärendet.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Statens räddningsverk har tagit fram skriften "Statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om utrustning för vattenlivräddning vid hamnar, kajer, badplatser och liknande vattennära anläggningar" (Statens räddningsverk, 2007). I den anges att behovet av livräddningsutrustning kan vara särskilt stort i närheten av broar och gångvägar, djupt vatten, starka strömmar och där många människor eller barn brukar vistas nära vatten. Behovet av utrustning kan variera med hänsyn till årstid och speciella arrangemang, men på många platser finns behovet året om. Utrustning för vattenlivräddning bör placeras där risken för olyckor är särskilt stor eller där många människor kan förväntas uppehålla sig. Utrustningen bör sättas upp väl synlig och nära vattnet. I tätorter och i hamnar bör utrustning för vattenlivräddning placeras med högst 200 meters mellanrum och på badplatser med högst 100 meters mellanrum. Fasta kajstegar bör placeras med högst 50 meters mellanrum. Livräddningsutrustning inte är något som regleras i detaljplanen men kommer att beaktas i kommande projektering av parken.

Frågan om risk för hopp från hög höjd från den norra slussbron har inte beaktats inom ramen för denna detaljplan, eftersom den ligger utanför planområdet. Samhällsbyggnadskontoret hänvisar istället till väghållaren.

Kommunala nämnder och förvaltningar

7. Miljönämnden

Yttrande inkom: 2024-02-21

Miljökontorets synpunkter

Naturvärden

Strandskyddet är en del av skyddad natur och bör stå som ett stycke under rubriken Skyddad natur.

Arten backsippa bör även nämnas under Skyddad natur. Arten är rödlistad som sårbar (VU) och fridlyst enligt 8 § i artskyddsförordningen.

Under bilden med talticka kan man ändra texten något. Taltickan är rödlistad och fungerar även som en signalart för skogsområden med höga naturvärden. Taltickan växer nästan uteslutande på tallar som är 150 år eller äldre.

Det bör nämnas att Slussholmens västra-sydvästra strandområde (på båda sidor om Marenbron) utgörs av små fragment av naturlig strand som nästan inte finns att hitta inom stadskärnan och därför är extra viktig att bevara och stärka både ur natur- och kulturmiljöhänsyn.

Föroreningar i mark

I samrådshandlingarna redovisas de mark- och sedimentundersökningar som genomförts inom området. Dessa har hittills visat på att föroreningssituationen i marken på slussholmen motsvarar känslig markanvändning.

Miljökontoret bedömer att det ändå är viktigt att vara uppmärksam på eventuella föroreningar vid markarbeten eftersom delar av marken inom planområdet består av fyllnadsmassor av okänt ursprung och att området har använts för slussverksamhet med verkstäder under lång tid.

Dagvatten

Dagvattenutredningar har genomförts och resultatet från dessa tyder på att ändringarna av hur området används och minskningen av hårdgjorda ytor kommer att minska utsläppen av föroreningar till Maren och Igelstaviken. De åtgärder som föreslås i utredningarna är till exempel infiltration, växtbäddar och genomsläppliga material som gräsarmering, som ytterligare kommer att minska mängden föroreningar i dagvattnet. I planbeskrivningen står att inslag av vatten planeras att finnas inom parken på området.

Miljökontoret vill framföra att dagvatten även kan användas i det sammanhanget. En öppen och synlig dagvattenhantering kan användas för fördröjning och rening, och är också gynnsam för växtlighet och djurliv.

I redovisningen av den befintliga dagvattenhanteringen konstateras att det finns en dagvattenledning inom planområdet som ligger utefter Grödingevägen och mynnar i kanalen strax söder om den befintliga Slussbron. Det framgår inte i dagvattenutredningarna om det utsläppet är med i beräkningarna av påverkan på recipienterna.

Miljökontoret anser att utsläppet från den befintliga dagvattenledningen ska hanteras i den här detaljplanen och att det om möjligt ska fördröjas och renas innan utsläppet till kanalen och Igelstaviken.

Möjliggör vandring för fisk

I illustrationskartan och genomförandebeskrivningen finns en inritad blå slinga/vattenränna som går från Mälarsidan genom lekparken och ner mot Maren. Miljönämnden föreslår att det möjliggörs och beskrivs att den kan anpassas för att tillskapa vandringsväg för fisk i likhet med exempelvis Strömparken i Norrköping där en fiskpassage går igenom parkmiljöer med lekytor. Att skapa en synlig vandringsväg för fisk skulle kunna bidra till förståelse och fina upplevelser av livet i vattnet. Den blå slingan/vattenränna som är inritad på flera kartor i underlagen ser ut att vara omkring 100 meter lång vilket är i paritet med längden på den fiskpassage som anlagts intill den nya slussen i Stockholm för att ge förutsättningar för svagsimmande fisk att vandra.

Ångfartyget Ejdern

Miljökontoret har under flera år mottagit klagomål från närboende på röken från Ångfartyget Ejdern. Fartyget ligger cirka 25 meter från närmsta bostad. Museiföreningen Ångfartyget Ejdern som äger fartyget har vidtagit olika åtgärder för att minska utsläppen, men när vindförhållandena är ogynnsamma uppstår ändå störningar.

Miljökontoret anser att det i samband med framtagandet av detaljplanen för Slussholmen även ska undersökas om det finns möjlighet att anordna en ny kajplats för fartyget på längre avstånd från bebyggelsen.

Synpunkter på planbeskrivningen

2.5 Hälsa och säkerhet

Föroreningar i vatten och på land

Beskrivningen under rubriken Södertälje kanal gällande orsaken till föroreningar i sediment i kanalen och Maren stämmer inte. Det är inte ett pappersbruk som orsakat detta utan troligen ett flertal verksamheter vid Snäckviken under 1900-talet, bland annat läkemedelsindustri och bekämpningsmedelstillverkning.

Radon

Miljökontoret anser att beskrivningen att radon rimligtvis förekommer i normala halter i marken på Slussholmen inte stämmer. Detta på grund av att marken inom Slussholmen till stora delar består av isälvsmaterial som har hög porositet och genomsläpplighet och därmed innehåller stora mängder luft. Detta innebär att även en måttlig radonhalt i jordluften medför en förhöjd radonrisk.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Naturvärden

Avsnittet om skyddad natur har kompletterats med information om strandskydd, backsippa och förekomst av naturlig strand. Samhällsbyggnadskontoret vill informera om att backsippa har påträffats inom verksamhetens område och flyttats till annan plats. Texten om talltickan har justerats.

Föroreningar i mark

Samhällsbyggnadskontoret noterar informationen om förekomst av eventuella markföroreningar vid markarbeten. Vid påträffande av markföroreningar ska tillsynsmyndigheten underrättas.

Dagvatten

Utsläpp från befintlig dagvattenledning som ligger utefter Grödingevägen och mynnar ut i kanalen, strax söder om den befintliga Slussbron, har inte inkluderats i beräkningarna i dagvattenutredningen. Detta eftersom ledningen har ett upptagningsområde utanför aktuellt planområde. Underlaget omfattar endast del av ledningen men det är troligt att den tar upp dagvatten från både Grödingevägen och

villabebyggelsen norr och söder om vägen. Eftersom ett genomförande av detaljplanen inte innebär en försämring av nuvarande situation bedömes det inte relevant att inkludera dagvatten från dessa områden i de underlag som tagits fram för detaljplanen.

Möjliggör vandring för fisk

Utformningen och gestaltningen av lekplatsen och parken kommer att ses över närmare inför genomförandeskedet. Flera alternativa utformningar är därmed fortsatt möjliga.

Samhällsbyggnadskontoret tackar för förslaget om att anlägga en vandringsväg för fisk och vidarebefordrar förslaget till kommunens parkenhet.

Ångfartyget Ejdern

Miljökontoret har utrett inkomna klagomålsärenden kopplat till Ejdern. Slutsatsen av utredningen var att inga åtgärder behövs. I dagsläget finns inga planer på att möjliggöra förtöjning inom planområdet.

Hälsa och säkerhet

Planbeskrivningen har justerats gällande orsaken till föroreningar i sediment i kanalen och i Maren.

Planbeskrivningen har även justerat så att det framgår att det inom planområdet finns förhöjd radonrisk.

8. Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande inkom: 2024-02-22

(tjänsteskrivelse)

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidskontoret ser övergripande mycket positivt på förslaget och dess utformning som väl speglar syftet, och har några synpunkter och förslag till förbättringar. Kultur- och fritidskontorets synpunkter på samrådsförslaget omfattar främst kulturmiljön vilket presenteras i bilagt PM: ”Kulturmiljöyttrande angående samråd om detaljplan för Slussholmen”

Ärendefördjupning

Frågor rörande kulturmiljön återfinns i Kulturmiljöyttrande angående samråd om detaljplan för Slussholmen. Kontorets synpunkter på övriga delar återfinns nedan.

Tidigare ställningstaganden

RUFS 2010 är angiven som källa trots att det finns en senare version RUFS 2050 som antogs i regionfullmäktige 2019. Arbetet med nästa RUFS, Regional Utvecklingsplan för Stockholmsregionen, är också påbörjad.

Planförslaget

Natur

Utöver det som beskrivs i kulturmiljöyttrandet kring natur inom kvartersmark skulle följande punkter under rubriken förutsättningar kunna genomföras tydligare genom att ett utpekat område inom kvartersmark utförs som Naturområde.

Grönstrategi (s. 12) Under punkterna 1.2 Skydda och värna områden som är särskilt viktiga för att bevara och stärka biologisk mångfald. 2.1 Bevara grönområden med betydelse för kommuninvånarnas hälsa och välbefinnande och 3.1 Öka grönstrukturens förmåga att reglera och infiltrera vatten 3.2 Öka grönstrukturens förmåga att reglera lokalklimat, föroreningar och kolinlagring. Och som beskrivs i planbeskrivningen under

2.2 på sidan 15. "Södertäljes utpekade stadstallskogar ska, på grund av dess höga naturvärde, skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön."

Gång- och cykelvägar

På sid. 26 står: Det finns inga utpekade cykelvägar inom planområdet idag". Samtidigt visar bilden på samma sida "gång- och cykelstråk" vilket gör det tydligt för läsaren. Kontoret anser det viktigt att fredda även de snabbare gång- och cykelstråken genom området för att främja rörelse med gång och cykel.

Utökning av planområdet mot norr

Såsom beskrivs i kulturmiljöyttrandet bör planområdet utökas mot norr för att även omfatta den föreslagna nya brons norra fäste mot Vänortsparken och Wendela Hebbes hus. (Se bild 1 sid. 3 i denna tjänsteskrivelse).

Utökning av planområdet mot söder för att omfatta skatepark, parkourpark, klättersvampar och dansbana.

I planbeskrivningen står. "Befintlig skulpturpark med utsiktsplattform och skatepark öster om kanalen ligger idag inom Sjöfartsverkets fastighet, men används av allmänheten. För att bekräfta dagens användning och säkerställa allmänhetens tillgång till dessa områden i framtiden, planläggs dessa delar av Sjöfartsverkets verksamhetsområde sydost om slussbron som allmän plats PARK."

För att uppnå detta och säkerställa en sammanhållen rekreationsyta för spontanidrott och dansbana skulle det vara bra om planområdet omfattar samma yta som den totala utbredningen av dessa aktiviteter, som idag är planlagda som parkering respektive Tv. Det är kontorets starka rekommendation att denna ändring görs. (Se bild 2 sid. 4 i denna tjänsteskrivelse).

Öka orienterbarheten och möjliggör skyltning av kultur- och fritidsstråk och aktiviteter såväl som entrén till kusens backe.

Södertälje kan upplevas som en stad där det är svårt att orientera sig. Därför vore det bra om framtida möjligheter till att genom gestaltning eller skyltning förenkla orienteringen mellan olika delar. Ett exempel är att tydliggöra entrén till kusens backe och visa på de sammanhängande gång- och rekreationsstråk i närområdet såsom parkourpark, skatepark, skulpturpark, dansbana, kusens backes elljusspår med styrketräningsyta, hälsans stig, men även mot Månskensrinken och Södertälje IP.

Som illustration kan även den illustrationsplan som återfinns på sidan 45 som visar på gång- och cykelstråk genom det föreslagna planområdet som även redovisar anslutningar mot väster. Här vore det även önskvärt att kopplingar österut gavs samma dignitet i kartan.

(kulturmiljöyttrande, stadsantikvarie)

Synpunkter

Detaljplaneförslaget är väl utformat med hänsyn till områdets kulturmiljövärden och dessutom för tillgängliggörande av dessa. Rivningsförbud för en del av, och utökad lovplikt för byggnaderna samt varsamhetsbestämmelser för både byggnader, mark och granitpollare med kedjor, är ambitiöst och avgörande för säkrande av områdets höga kulturmiljövärden. Det är positivt att 1920-talets omsorgsfulla utformning av miljön närmast Kanalkontoret med uppdelning i gräsytor och gångar säkerställs genom planbestämmelserna.

Parkens utformning med markbeläggningar och inhägnad av verksamhetsområdet

Gestaltningssprogrammet för parkmiljön på Slussholmen är ett positivt exempel på en miljö kan utvecklas med något nytt utifrån förankring i dess kulturhistoria och identitet och på så sätt binda ihop dess historia med nutid.

Att ha en grusliknande beläggning på gång och cykelbanorna i parken på Slussholmen förordas kulturmiljömässigt då den anspelar på områdets utseendemässiga karaktär, men även då den kan bryta ned den visuella upplevelsen av infrastrukturer, särskilt där sträckningen går parallellt med gatan.

För att säkerställa helheten och 1920-tals uttrycket bör även bestämmelser kring gatans ytskikt och utformning av inhägnad av verksamheten tas med i planförslaget. Gatans ytskikt bör inte utgöras av konventionell asfalt utan bör ges ett eget uttryck, helst såsom den anslutande Grödingevägen på den östra sidan som är belagd med gatsten. Staket eller annan instängsling av slussområdet bör ges en utformning i linje med parkens, förslagsvis målat smide.

Slussnedgångsbyggnader

Det är av stor betydelse att de ursprungliga slussnedgångsbyggnaderna, i enlighet med Sjöfartsverkets förslag i tillståndsansökan för Mälarprojektet, återplaceras inom slussområdet vilket behöver säkerställas. De är rödklassificerade i kommunens kulturhistoriska kunskapsunderlag för samhällsplaneringen. Klassificeringen innebär att de har bedömts som särskilt värdefulla och omfattas därför av 8 kap 13 § Plan- och bygglagen. De är av stor betydelse för den samlade slussmiljön från 1924.

Lotsudden

Det nya broläget inverkar negativt på kulturmiljön på Lotsudden genom att komma mycket nära den ursprungliga verkstadsbyggnaden, byggnad C. Det har medfört att den har varit tvungen att nedmonteras och det är av stor vikt för den samlade 1920-talsmiljön att den återuppförs i ett justerat läge. Det är mycket positivt för den samlade slussmiljöns kulturhistoriska värde att den avses att återställas till den 1920-talsklassicistiska utformningen. Att eventuell ersättning av någon av verkstadsbyggnaderna på Lotsudden ska anpassas efter 1920-talskaraktären liksom idag, möjliggör fortsatt förståelse och upplevelse av Lotsuddens tillkomsttid som del av 1920-talets kanalmiljö. Därför är också bibehållandet av gårdsbildningen viktig liksom regleringen av markbeläggningen till stenmaterial inom denna. Det är fint att smågatsten i granit som är så karaktäristiskt för 1920-talet föreslås. Att verkstadsbyggnaderna får mindre mellanrum påverkar inte kulturmiljön i större utsträckning och måste ses i relation till att rumsbildningen ändå går att bevara.

Bevarande av tallar och delar av naturmarkskaraktären med den naturliga strandlinjen samt inslag av strandväxter är viktig för bevarande av områdets gröna karaktär och som en del av den östra fastlandssidans ursprungliga strandlinje.

Allmän platsmark på östra sidan

Säkerställande av del av Kusens backe med dess vegetation genom ändrad planbestämmelse från slussverksamhet till natur, är positivt. Kusen backe med dess natur utgör en viktig identitet i Södertäljes stadsbild och en hög kvalitet i stadslandskapet genom sina skogstäckta sluttningar. Det finns än idag sparade tallar inom det markerade området för slussverksamhet. Även dessa skulle kunna fredas, jämte de eventuellt kvarvarande backsipporna genom att införa en bestämmelse för natur inom kvartersmarken.

Planläggningen av området med åsen på östra sidan till park är positivt kring konstverket Solspann där tallarna och grönområdet utgör en del av dess helhetsmiljö.

Blindtarmen

För utformningen av bron över Blindtarmen, som vid sidan av kanalfäran intill Kanalholmen, utgör de enda resterna av 1800-talets kanal, bör den anknyta till Södertäljes 1800-talskanalhistoria som varit så betydelsefull för stadskärnan. Att bottsna i en historisk förankring, platsens identitet och förtydliga de historiska lagren samt läsbarheten av dessa är också tillvägagångssättet i gestaltungsförslaget för Slussparken. För att möjliggöra för brons norra fäste bör även denna del införlivas i planen.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Tidigare ställningstaganden

Planbeskrivningen har justerats med hänvisning till rätt version av RUF5.

Natur

Samhällsbyggnadskontoret anser ej att det är lämpligt att planlägga del av verksamhetsområdet som naturmark enligt nämndens förslag eftersom denna del av planområdet utgör en del av verksamhetsområdet och behövs för verksamhetens behov. De tallar som finns inom verksamhetsområdet bedöms vara värdefulla, men inte tillräckligt för att skyddas med planbestämmelse i detaljplanen.

Plankartan har efter samråd kompletterats med en upplysningstext om att det finns särskilt skyddsvärda träd inom planområdet och planbeskrivningen har förtydligats med information om dessa. Bedömningen gäller vid tidpunkten för framtagandet av detaljplanen och fler träd kan komma att klassas som skyddsvärda i framtiden. Kommunen har inte bedömt att det är nödvändigt att skydda träden med någon särskild bestämmelse då de utpekade träden ligger inom allmän plats, park.

Backsippa har påträffats i området och flyttats till annan plats.

Park

Beläggning av vägar inom parken och gatuområdet regleras inte i detaljplanen utan hanteras vid genomförandet av parkens utbyggnad. I det förslag som tagits fram för parkens utformning föreslås att gångvägarna utförs med stenmjöl medan gatan och den angränsande gång- och cykelvägen föreslås utföras med asfalt.

I det gällande bygg- och marklovet för slussområdet anges att inhägnaden kring slussområdet ska utgöras av pallissadstängsel. Plankartan har efter samrådet kompletterats med bestämmelse om att pallissadstängsel ska uppföras mellan allmän plats PARK och kvartersmark för Slussverksamhet. I plankartan finns även bestämmelsen "Planområdet utgör en kulturhistorisk värdefull miljö enligt PBL 8 kap. 13§ och utformning av bebyggelse och mark ska visa hänsyn till och anpassas till områdets kulturhistoriska värden." Syftet med bestämmelsen är att säkerställa hänsyn till kulturmiljön, men områdets utformning regleras inte i detalj.

Gång- och cykelvägar

Information om befintliga gång- och cykelvägar har förtydligats i planbeskrivningen. Illustrationen som visar gång- och cykelstråk och kopplingar har justerats och anslutningen mot öster har markerats i kartan.

Gestaltning och skyltning inom allmänna platser hanteras inte inom ramen för planarbetet, förslag har vidarebefordrats till kommunens parkenhet.

Slussnedgångsbyggnader

Slussnedgångsbyggnaderna är en viktig del av kulturmiljön i området. Byggnaderna har avlägsnats på grund av Sjöfartsverkets pågående utveckling av verksamhetsområdet och ska återuppföras inom den sammanhållna slussmiljön. Frågan hanteras i pågående dialog mellan kommunen och Sjöfartsverket.

Lotsudden

Frågor rörande hantering av bebyggelse på och utformning av Lotsudden hanteras i pågående dialog mellan kommunen och Sjöfartsverket.

Planområdet

Samhällsbyggnadskontoret gör bedömningen att det inte är nödvändigt att reglera det norra fästet för bron över "blindtarmen" i denna detaljplan eftersom bron efter samråd har uppförts med stöd av

nuvarande detaljplan. Området norr om strandlinjen bör istället i sin helhet ingå i ny detaljplan för kvarteret Sirius och Capella.

Planområdets avgränsning har utgått från gällande plangränser varför endast del av Skulpturparken ingår i planområdet. Resterande del av parken kan istället ingå i en eventuell framtida detaljplan för Sydpoolen.

9. Utbildningsnämnden

Yttrande inkom: 2024-02-19

Utbildningsnämnden avstår från att yttra sig över remiss gällande detaljplan för Slussholmen.

Detaljplanen skulle inte medföra några negativa konsekvenser för förskolor eller skolor i området. Då detaljplanen inte är av vikt för nämndens verksamheter föreslår kontoret nämnden att avstå från att yttra sig över remiss gällande detaljplan för Slussholmen.

Berörda fastighetsägare, ledningsägare, övriga sakägare samt boende i närområdet

10. Kommunala funktionshinderrådet

Yttrande inkom: 2024-02-20

Kommunala funktionshinderrådet har fått möjlighet att yttra sig över detaljplanen för Slussholmen. Rådet är positiva till förslaget och ser fram emot samarbetet i det fortsatta arbetet med Slussholmens utveckling.

11. Kommunala pensionärsrådet

Yttrande inkom: 2024-02-14

Kommunala pensionärsrådet har fått möjlighet att yttra sig över detaljplanen för Slussholmen.

Rådet är positiva till förslaget och tycker att det är viktigt att öppna en så central del i Södertälje. Att bibehålla den historiska kulturella miljön genom en positiv utveckling där de tre verkstadsbyggnaderna får nu användning är viktigt för Södertäljes historia. Den inplanerade bron mellan Vänortsparken och Slussholmen gör det lättare att vandra längs kanalen och sedan passera över via den närmaste slussporten till Kusens backe. Rådet tycker att bryggan längs med Maren bör få bänkar där trötta vandrare kan vila och se ut över vattnet.

En servering på Lotsudden ses som mycket positivt om hänsyn tas till de aktuella nivåskillnaderna för framkomligheten för rullstolar och rullatorer. "Amfiteatern" på Slussholmen blir också en välkommen plats för vila och aktiviteter. Lekparken vänder sig inte till rådets åldersgrupp men ger mer liv och rörelse inom området.

Kommunala pensionärsrådet har således enbart positiva synpunkter på planförslaget och hoppas på ett snabbt genomförande.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Frågor gällande tillgänglighet till centrumverksamheten på Lotsudden kommer hanteras i kommande bygglovsprocess.

12. Kulturhistoriska föreningen

Yttrande inkom: 2024-02-11

I det stora hela är planförslaget mycket bra. Kulturhistoriska Föreningen i Södertälje anser att planarkitekter med flera har tagit hänsyn till att området har ett högt kulturhistoriskt skyddsvärde.

Det är positivt att man har lagt en utomhusscen i västerläge eftersom det inte funnits någon bra sådan tidigare.

Dessutom är det positivt att ett av Lotsuddens hus ska innehålla café eller restaurang. Det är även bra att träden bevaras i möjligaste mån och nya träd planteras så att platsen blir lummig och grön. Byggnaderna kommer också att bevaras eller återuppbyggas i gammal stil vilket vi uppskattar.

Det är bra om gångbron över Maren blir öppningsbar, så att segelbåtar kan ta sig in och ut. Även bra att bad inte tillåts på Slussholmen eller Lotsudden eftersom det har påträffats giftiga ämnen i vattnet.

Det finns dock några punkter, som vi vill understryka vikten av, nämligen

- Priset som kommunen ska betala för Lotsudden bör bli kraftigt reducerat jämfört med ordinarie kvadratmeterpris eftersom kommunens invånare har under hela den tiden som slussen byggts om, fått uthärda många olägenheter i biller och begränsad framkomlighet runt byggarbetsplatsen och det handlar om år!
- En av de byggnader som ligger på Lotsudden bör innehålla ett Kanalmuseum eftersom Sjöfartsverket har en del intressanta saker som kan vara av intresse att se för allmänheten. I nuläget kan allmänheten inte ta del av dem för de ligger i en låst avdelning i Manövertornet.
- Biltrafiken. Vi är förvånade att det inte framgår vad man tänker om framför allt biltrafiken över Slussholmen. Det vore märkligt om man genom parkområdet skulle tillåta biltrafik. För närvarande är det ju inte tillåtet med privat trafik genom Ekdahlsgatan – Slussgatan och så kommer det att vara under många kommande år. Trafiken letar sig därför nu andra vägar och så borde det förbli! Endast cyklar, taxi och lokalbussar bör tillåtas också när arbetena är klara.
- Södertäljes trafiksituation är redan idag mycket ansträngd och sårbar med endast 2 förbindelser över kanalen. En vägtunnel från t.ex. korsningen Nyköpingsvägen/Hertig Karls väg under kanalen till korsningen Grödingevägen/Saltsjöbron skulle kunna vara en lösning och framför allt eliminera behovet av biltrafik över slussbron.
- Ångfartyget Ejderens placering bör flyttas till annan plats och då kanske till någon del av Lotsudden som vetter mot Maren, om vinden inte ligger på exakt i Borgmästarvillans riktning. Oftast är det sydvästlig vind. Det vore oansvarigt av kommunen att låta Ejdern försvinna från Södertälje det är en av våra historiska klenoder.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Marköverföringar mellan Sjöfartsverket och kommunen hanteras genom separata avtal och är inte en fråga som hanteras i detaljplanen.

Bebyggelsen på Lotsudden planläggs för användningen C - Centrum vilket inkluderar många olika användningar, bland annat museum. I dagsläget finns dock inga planer på att anordna museum i byggnaderna.

Det finns i dagsläget ingen information om vilka trafikslag som ska tillåtas på Slussholmen, planen möjliggör för trafik genom användningsbestämmelsen GATA. Trafikregleringar såsom skyltning med mera samt utformning av gatan hanteras i genomförandeskedet.

Frågan om ytterligare förbindelser över kanalen hanteras inte i detaljplanen, men det är en fråga som utreds inom ramen för kommunens nya översiktsplan som är under framtagande.

Miljökontoret har utrett inkomna klagomålsärenden kopplat till Ejdern. Slutsatsen av utredningen var att inga åtgärder behövs. I dagsläget finns inga planer på att möjliggöra förtöjning inom planområdet.

13. Postnord

Yttrande inkom: 2024-01-11

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kontakta PostNord i god tid för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret noterar informationen.

14. Skanova

Yttrande inkom: 2024-01-10

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen.

Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret noterar informationen.

15. Telge Nät och Återvinning

Yttrande inkom: 2024-02-20

Markjuridik

Telge Nät har ledningar inom planområdet. De flesta är belägna inom allmän platsmark där vi inte har något att erinra. I sydöstra delen av planområdet finns en dagvattenledning inom föreslagen kvartersmark för vilken Telge Nät önskar att u-område inrättas. I den östra delen av planen finns en befintlig transformatorstation inom kvartersmark. En E₁-bestämmelse finns inom hela kvartersområdet som skulle kunna begränsas till transformatorstationen faktiska läge för ökad tydlighet (läget behöver stämmas av med El-enheten i sådana fall).

I övrigt inget att erinra.

El

Telge Nät har högspänningsledning höger om slussbron som korsar Grödingevägen och ansluter till den nuvarande nätstationen.

Behöver ledningen förflyttas står Telge Nät för denna kostnad i fortsatt dialog med aktören.

Stadsnät

Inget att erinra. Stadsnät kan erbjudas om intresse finns.

Vatten och avlopp

Telge Nät har en befintlig dagvattenledning på östra sidan kanalen, Slussbron/Grödingevägen. För dagvattenledningen behövs ett u-område inom kvartersmark med en bredd på 6 meter ända ner till vattnet.

Inom området finns behov av att pumpa spillvattnet. Erforderliga pumpstationer för detta ombesörjs av verksamhetsutövaren.

Fjärrvärme, Fjärr-/frikyla

Fjärrvärme: Inga synpunkter.

Fjärr-/frikyla: Inom det planerade området har Telge Nät har en kyla-ledning som behöver skyddas (se blå ledning i kartan nedan). För information så har ett separat arbete pågått mellan Telge Nät och Södertälje kommun (även Stadsrum) med syfte att flytta denna ledning ur vattnet, men flytten har ännu inte ägt rum. Till dess så är det viktigt att ledningar skyddas, inga träd, byggnation eller markarbete får förekomma på dessa ledningar.

Telge Återvinning

Vi ser vad som står i detaljplanen men har svårt att bedöma utifrån det underlag som skickats till oss. Vi ser fram emot att samarbeta kring avfallsfrågorna på Slussholmen.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Markjuridik

Samhällsbyggnadskontoret bedömer inte att det är nödvändigt att definiera exakt läge för den transformatorstation som ska rymmas inom kvartersmarken. En bestämmelse för hela ytan möjliggör för en flexibel lösning som kan samordnas med verksamhetens behov.

El

Samhällsbyggnadskontoret noterar informationen.

Stadsnät

Samhällsbyggnadskontoret noterar informationen.

Vatten och avlopp

Efter samrådet har plankartan kompletterats med bestämmelse om markreservat för allmänna underjordiska ledningar (u2) i planområdets sydöstra del i syfte att möjliggöra dagvattenledning. Ledningen kommer justeras till sitt läge och markreservatet följer ny planerad dragning.

Fjärrvärme samt fjärr- och frikyla

Efter samrådet har flytt av fjärrkylaledningen studerats närmare. Ny sträckning regleras delvis i plankartan genom markreservat för allmänna underjordiska ledningar inom allmän plats, kvartersmark och vattenområde genom bestämmelserna u1, u2 och u3 på plankartan.

Telge Återvinning

Detaljplanen ger förutsättningar för avfallshantering för de planerade verksamhetslokalerna på Lotsudden. Lösning för avfallshanteringen utformas i samråd med Telge Återvinning AB.

16. Södertälje city

Yttrande inkom: 2024-02-22

Inledning

De planer vi sett ger en känsla av att vi är på väg åt helt rätt håll. Inbjudande grönområden med verksamhets- och aktivitetsytor som välkomnar människor i alla åldrar har ett stort värde på boende och besökares positiva känsla för platsen, vilket är helt i linje med Södertälje Citys arbete för att stärka stadskärnans attraktionskraft. Vi tackar för bra planer och inbjudan att tycka till.

Wi-Fi & Besöksräknare

Södertälje centrum har idag fritt publikt Wi-Fi via The Cloud, och det är viktigt att även Slussholmen täcks in i detta. Inkopplat i samma system finns stadens besöksräknare och det kommer ge väldigt värdefulla insikter att se besöksflöden på Slussholmen. Dialog bör tas med The Cloud för att inkludera detta på ett bra sätt i planeringen.

Scenplats och Läktare

Ett jättebra tillskott. Viktigt att man har dragit el både till scenen, för högtalare, ljusanläggning etc, samt upp till en plats bakom läktaren, där tekniker kan styra ljud/ljus. Föreslår 100 amp tillgänglig el totalt för platsen. Tomma markrör mellan scen och teknikerplats gör det möjligt att dra alla önskvärda kablar framöver (en riktig scentekniker bör konsulteras kring exakt vad som kan behövas)

Rullstolsvänliga åskådarplatser platser bör finnas.

Större skåpbil måste kunna komma fram och stå i anslutning till platsen, för att t.ex. leverera scenteknik. Kring scenplatsen bör man förbereda för att kunna väderskydda, till exempel med flyttbara tak som används av många sporthallar idag, såsom Multum i Trosa. Liknande förslag på lösning som man använder till stolpar och nät-funktionerna inne i sporthallarna. Där man enkelt monterar i dessa i golvet.

En annan idé är att satsa och investera i ljus och ljus som sitter där permanent (Likt i Kungsträdgården). Det skulle ge möjlighet för att flera föreningar att arrangera aktiviteter.

Bryggan

Bör konstrueras så det finns goda möjligheter för aktiviteter såsom trampbåtsuthyrning, vattenbollar och liknande. Även här bör el finnas framdraget för uthyrare av ovan aktivitet. 32A med 220v-uttag inkluderat. Om möjligt bör platsen också kunna fungera för större båtar att lägga till vid såsom Ejdern eller Strömma-båtarna.

Parkyta

Slussholmen bör kunna erbjuda platser för foodtrucks som kan bedriva försäljning. En foodtruck behöver kunna stå på så plan yta som möjligt och ha tillgång till 32A el. 3–4 platser vore bra. Då det enkelt går att koppla på och planera för foodtruck-evenemang m.m. Kanske kan en boule-bana få plats, för att få till en bra blandning av äldre och yngre besökare samtidigt.

Publik WC

Södertälje behöver fler publika toaletter och särskilt i områden där vi välkomnar barnfamiljer. Välutrustad WC med skötbord och gott om plats för barnvagn bör finnas i anslutning till lekparken. Möjligen kan denna vara i samma byggnad som Restaurang / Café, men viktigt då att man kan nyttja WC även utanför verksamhetens öppettider, såsom en publik WC.

Lekplats

En väldigt kreativt ritad lekplats som känns rolig. Då vi hoppas på att många barn ska vilja besöka platsen bör det också finnas gott om saker att göra även när flera är där samtidigt, t.ex. flera gungor (kunde bara se 2 vanliga gungor inritade).

Fler saker som bör ingå i lekplatsen:

- Vattenfontän, för törstiga besökare som kan fylla vattenflaskan här.
- Skydd under hängmattorna som fångar upp ev. tillhörigheter såsom nycklar, om de faller genom nätet
- Papperskorgar som är färgglada, roliga, kanske gör ett ljud när man kastar skräp, så det lekfulla temat i platsen även genomsyrar sophanteringen och det blir roligt att hålla rent.
- Barnvagnsparkering eller åtminstone gott om utrymme för barnvagnar.

Vinteranpassning

Många månader om året är vita/grå, kalla och blöta, och det vore en stor vinst för Södertälje om vi ser till att Slussholmen är en så attraktiv reseanledning som möjligt även hela hösten, vintern och tidiga våren genom att vädersäkra så mycket som möjligt av lekplats, scen, uteservering och även parken. Boule-bana om sommaren kanske är skridskobana på vintern med förberedd stuga intill där skridsko-uthyrare kan ha sitt förråd, t.ex. Eller tänk om man kan göra den så pass stor att SSKs juniorer kan vinterträna på Slussholmen.

Södertälje kommuns fantastiska naturvårdare kanske kan hjälpa till att skapa en året runt-grillplats så man alltid kan besöka slussholmen och grilla korv, även vinter. I bästa fall med en liten värmestuga i närheten där det också finns toalett. Ett perfekt utflyktsmål för barnfamiljer, skolor etc.

Fler förslag på attraktivt innehåll är t.ex. enklare utegym, och en pulkabacke.

Blomsterarrangemang

Insats som kommunen satsar varje år är fina planteringar, blommor till våren/sommaren/ hösten. Slussholmen skulle kunna vara en ny destination och locka besökare från hela regionen om parken fylls med fina planteringar och körsbärsträd m.m. Utifrån säsong att det blommar fint. Men också att man gör en större satsning och adderar blomsterkonstverk. Exempelvis 3-4 meter hög kringelgumma eller annan av

stadens viktiga symboler. Se bild som inspiration The Puppy utan för Guggenheim Museet i Bilbao. (det är betydligt större, men ändå något intressant att titta på som inspiration)

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret tackar för alla förslag gällande parkens utformning och innehåll. Exakt utformning regleras inte inom ramen för en detaljplan och planen hindrar inte heller genomförandet av framförda förslag. Utformning och innehåll kommer avgöras i genomförandeskedet. Alla förslag vidarebefordras till kommunens parkenhet.

Miljökontoret har utrett inkomna klagomålsärenden kopplat till Ejdern. Slutsatsen av utredningen var att inga åtgärder behövs. I dagsläget finns inga planer på att möjliggöra förtöjning inom planområdet.

17. Telge fastigheter

Yttrande inkom: 2024-02-19

Som en stor markägare i kommunen ser Telge Fastigheter positivt på förslaget att förbättra framkomlighet och säkerhet i kanalen som är ett unikt identitetsbärande inslag i stadsbilden i Södertälje. I samband med det omfattande upprustningen kan intilliggande miljöer programmeras och aktiveras på ett sätt som stärker stadens och stadskärnans attraktivitet. Detaljplanen föreslår att anlägga en stadsnära park på Slussholmen som är tillgänglig för allmänheten.

Telge Fastigheter framför följande synpunkter på föreslagna planhandlingar:

Trygghet och säkerhet

Planen föreslår en allmän plats PARK - parkområde som sträcker sig ungefär en halvkilometer i nord-sydlig riktning och ca 75 m i ost-västlig omgiven av havsvikar och slussverksamheter och tillgänglig genom två broar i nord och syd. Det finns inga naturliga överblickar över området i form av bostäder eller verksamheter. Utformningen av framtida parkmiljöer ställer därmed höga krav på att säkerställa och förstärka trygga vistelser och genompassering av parkområdet under dygnets alla timmar.

Kanal – barriär eller tillgång

Södertäljekanal är riksintresse Kommunikation, en viktig del av stadens historia och karaktäristiskt inslag i stadsbilden. Samtidigt utgör kanalen är naturlig barriär i staden. Det är önskvärt att ny detaljplanering omhändertar utnyttjat potential som miljöerna i anslutning till kanalen utgör. Halva detaljplaneområdet ligger öster om kanalen som utgör också en viktig länk i ett framtida sammanhängande stråk längs kanalens bägge sidor. Där finns potential att arbeta in mer inspirerande miljöer som dessutom har fördel med kvällssolläge och utsikt över Slussholmens historiska byggnader.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att säkerställa trygga miljöer under dygnets alla timmar samt att det är viktigt att nyttja den potential som kanalen möjliggör. Den slussverksamhet som bedrivs på platsen kan bidra närvaro under dygnets alla timmar, vilket kan öka den upplevda tryggheten på platsen. Utformning av och innehåll i de offentliga miljöerna regleras inte i detaljplanen utan hanteras i genomförandeskedet.

18. Torsdagsklubben

Yttrande inkom: 2024-02-19

Torsdagsklubben (S) är en socialdemokratisk förening för seniorer och vi har tagit del av förslaget till ny detaljplan och gestaltning för Slussholmen. Förslaget är väl genomarbetat och vi lämnar några kompletterande synpunkter enligt följande;

Vi uppfattar att det ska anläggas en ny och bredare brygga längs med Marens östra sida. Plats ska finnas för sittbänkar samt att bryggan är belyst kvällstid. Bryggan kan även vid en del längre avsnitt anslutas mot strandkanten.

Vi ser vidare med nödvändighet att den gångförbindelse som tidigare fanns vid den norra slussporten ersättes med en säkrare förbindelse mot gångvägarna på den östra sidan av kanalen.

Placeringen av den nya sträckningen av Slussgatan anser vi är bra men vi vill ändå understryka att det ska vara en lågfartsgata med högsta tillåtna hastighet på 30 km/t.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Tanken med föreslagen utformning av parken är att möjliggöra för nya bryggor längs Marens östra sida. Exakt utformning regleras inte, men placeringen av bryggorna får ske inom de områden som planläggs för W4 – bryggor.

Efter samrådet har plankartan kompletterats med bestämmelse som säkerställer möjlig passage för allmän gångtrafik över de norra slussportarna. Utformning av passagen regleras inte i detaljplanen.

Hur gatorna trafikregleras är inte en fråga som hanteras inom ramen för detaljplanearbetet. Frågan kommer studeras närmare i genomförandeskedet.

19. Föreningen Vårda Södertälje

Yttrande inkom: 2024-03-18

Vi är i huvudsak positiva till förslaget men har följande synpunkter:

Vi instämmer i kommentarer i Länstidningen om att Slussholmen bör fungera året runt. Sommaren är bara 3-4 månader så planförslaget behöver bearbetas den utgångspunkten.

- Illustrationen bör kompletteras med en höst och vinterbild.
- Vi föreslår att ett Kanalmuseum inrättas antingen i en nybyggd enkel byggnad eller i en ombyggd byggnad.
- Vi föreslår att den tidigare kullen med utsikt över både Slussen och Maren återskapas med höjd 8-10 m. Man kommer inte att kunna se slussningen framöver, då Sjöfartsverket planerar bygga egna byggnader på östra sidan.
- Uppe på kullen bör man bygga ett café som kan användas året runt men också sittplatser där man kan äta medhavd matsäck med utmärkt utsikt över Maren och Slussen.
- Kullen bör också göras tillgänglig med angöringsplats och några handikapplatser. Från kullen mot norr föreslår vi en rejäl rutschbana för både vinter och sommarbruk

- Vi instämmer också i förslaget om en eller två "igloos" att värma sig i också – kanske en tävling för skolklasserna hur dessa utformas
- Även om den avancerade lekplatsen ser spännande ut så bör den förenklas avsevärt. Den är dyr att bygga och framför allt underhålla.
- I södra delen av Slussholmen bör det byggas ett bad på västra sidan som är lite skyddat mot de stora fartygen. Med hänsyn till eventuella botten-föroreningar bör badet förses med en träbotten men där vattnet kommer in från kanalen. Exempel på fina nya stadsbad finns till exempel Västervik. Vid Liljeholmsbron i Stockholm planeras också ett sådant bad.
- Det framgår väl inte riktigt av handlingarna men vi förutsätter att den mycket populära gångbryggan och kättingarna längs Maren blir kvar.
- Till sist brofrågan. Vid Lindholmen i Göteborg – den är ca 6 m lång och skulle väl klara Ejdern men 8 m är kanske bättre – kostnaden är ca 8 Mkr. Den bör ansluta till den befintliga kajen nära Ejderens plats – ett studiebesök i Göteborg rekommenderas. Resterande del kan byggas som en träbro på pelare i samma läge som den nuvarande "ljusbron".

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret tackar för alla förslag gällande parkens utformning och innehåll. Exakt utformning regleras inte inom ramen för en detaljplan och planen hindrar inte heller genomförandet av framförda förslag. Utformning och innehåll kommer avgöras i genomförandeskedet.

Efter samrådet har bron över Maren utesluts ur denna detaljplan och kommer istället att planläggas inom ramen för annan detaljplan.

20. Privatperson 1

Yttrande inkom: 2024-02-19

Slussholmen – viktig 365 dagar om året!

Förslaget till Slussholmens gestaltning visar höga ambitioner och har många förtjänster. De exempel som visas i gestaltningsprogrammet visar på omsorg och en god känsla för Slussholmens fantastiska potential. Jag vill ta upp det som inte finns i förslaget.

Sverige är ett underbart land. Vi har dock vissa förutsättningar som ställer stora krav på samhällsplaneringen. Halva året är mycket mörkt och ofta ganska kallt.

Det jag saknar i förslaget är ett tydligt förhållningssätt när det gäller nämnda förutsättningar.

I inledning sägs att det i de genomförda dialogerna bland annat uttryckts önskemål om att Slussholmen ska fungera året om. Vinterhalvåret saknas dock nästan helt i förslaget.

Den blommande körsbärslunden(?) är säkert oerhört vacker men under mycket begränsad tid. Nätt över vattnet är spännande men inte på vintern. Dessa båda exempel är härliga inslag men de behöver kompletteras med annat som ger kvalitet och möjlighet till aktivitet även under höst och vinter.

Valet av träd och buskar behöver skänkas en "12-månader-om-året"-tanke. De illustrationer jag sett är självklart inte färdiga planteringsförslag, men jag ser till exempel inte många vintergröna växter. Den underbara året-runt-gröna Kusens Backe utgör en rumsskapande fond på kanalens ena sida. Jag anser dock att detta inte räcker. Slussholmen måste vara självförsörjande när det gäller att erbjuda kvalitet och rumskänsla året om.

Jag förstår, och har respekt för, att förslaget inte är färdigt i alla sina detaljer men saknar tydliga förslag när det gäller att få in ljuset som en kvalitetsskapande faktor på Slussholmen. Vi vet hur uppskattat det nuvarande arbetet med belysningsinstallationer är. På Slussholmen har vi en unik chans att tänka till redan i planeringsstadiet. Det är till exempel viktigt att tänka på hur Slussholmen kommer att uppfattas från Marenplan.

Jag har i ett tidigare framfört idén att lägga in några mindre byggnader vilka kan beskrivas som stora, lysande "glasigloos". De blir både värmestugor och ljuslyktor. De kan lysa upp mörka vinterkvällar och -nätter och de kan fyllas av diverse aktiviteter under den mörka och kalla årstiden. Självklart kan dessa "igloos" användas även under den ljusa, varma delen av året.

Konstfrusen isbana under vintern och basketplan på sommaren är ett exempel på en mixad dubbelanvändning. Det är bara fantasin som sätter gränser.

Det är viktigt att det finns aktiviteter för alla åldrar. Alla nöjer sig inte med att ta stilla promenader längs vattnet och hur kan den fantastiska lekplatsen fungera även täckt av is och snö?

Ljusspel upp mot trädkronor, (och då ger vintergröna trädkronor bäst effekt), är också ett tillskott som skulle kunna ge spännande upplevelser en mörk novemberkväll.

Det presenterade förslaget är ambitiöst, kreativt och omsorgsfullt. Det saknar dock tyngd i den dimension som vi lever i halva året. Den halva som är mörk och kall. Tillför mera vintergrönt, mera ljus, värmestugor med aktiviteter inomhus och fler möjligheter till aktiviteter utomhus, för alla åldrar. Då kan Slussholmen bli det som dialogerna efterlyste – en härlig Stadspark, 365 dagar om året.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret tackar för alla förslag gällande parkens utformning och innehåll. Exakt utformning regleras inte inom ramen för en detaljplan och planen hindrar inte heller genomförandet av framförda förslag. Utformning och innehåll kommer avgöras i genomförandeskedet. Kontoret instämmer i att det är av vikt att platsen fungerar och kan användas under årets alla dagar.

21. Privatperson 2

Yttrande inkom: 2024-02-22

- Viktigt med många träd som tillhör vår fauna och som ger skugga och kyla/svalka åt barn och vuxna. Kanske extra viktigt vid lekplatser.
- Olika växter som tillhör vår fauna och som bör finnas på olika platser på Slussholmen. De bör bidra till den biologiska mångfalden.
- Begränsat med gräsmattor och hårdgjorda ytor.
- Gärna lite lätt kuperad terräng för att få lite variation och spänning.
- Skulpturer på olika platser helst med lokala konstnärer.
- Ta fram bra vandringsvägar för fiskar.
- Använd något av de hål (som tidigare entreprenör har gjort för att bygga slussportar), till småbarnsbad. Kanske vattnet i bassängen kan växlas mellan Saltsjöns och Mälarens vatten.
- Maren bör endast användas för småbåtar och kommer då inte att behöva muddras. En fast välds bro kan då räcka. Bra om gästhamnen kan bli en tydligare båthamn.

- Vägen över Slussholmen bör endast tillåtas för utryckningsfordon, kollektivtrafik, taxi samt nyttotrafik till verksamheter på Slussholmen.
- Ta in Vänortsparken och omkringliggande grönytor i planområdet för att få en mer levande och grönskande Vänortspark som hänger ihop med Slussholmen.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret tackar för alla förslag gällande parkens utformning och innehåll. Exakt utformning regleras inte inom ramen för en detaljplan och planen hindrar inte heller genomförandet av framförda förslag. Utformning och innehåll kommer avgöras i genomförandeskedet.

Efter samrådet har området för Marenbron exkluderats från planområdet och kommer istället att planläggas inom ramen för annan detaljplan.

Det finns i dagsläget ingen information om vilka trafikslag som ska tillåtas på Slussholmen, planen möjliggör för trafik genom användningsbestämmelsen GATA.

Samhällsbyggnadskontoret gör bedömningen att det inte är lämpligt att utöka planområdet för att omfatta Vänortsparken och intilliggande grönytor. Utveckling av dessa delar avgörs genom regleringar inom nuvarande eller eventuella framtida detaljplaner.

22. Privatperson 3

Yttrande inkom: 2024-02-11

Ett mycket ambitiöst förslag för ”ny stadspark”. Många trevliga inslag för att göra Slussholmen levande och attraktiv. Det finns ändå ett antal aspekter där det kan finnas anledning att tänka till ”ett varv till”.

Trafik

Förslaget innebär att parken blir två parker som skiljs åt av en trafikbarriär. I ett tidigt skede av slussombyggnaden hade det nog gått att hitta en radikalt annan trafiklösning, men nu gäller det att göra det bästa av situationen.

Den föreslagna gatan som skär genom området bör inte ha gatukaraktär. Bättre att göra en shared space där fordon och gående, på längden och tvären, samverkar på en gemensam yta avgränsad med stenstolparna med kätting. Separat cykelbana tas bort på sträckan med shared space (ger mindre hårdgjord yta = större infiltrationsyta av dagvatten). De båda parkdelarna hänger då samman på ett betydligt bättre sätt för parkbesökare/oskyddade trafikanter, medan den genomgående fordonstrafiken kommer i andra hand. Utpenade passager för gående (dvs. övergångsställen) ska inte finnas; rörligheten mellan östra och västra parkdelen ska underlättas. Övergångsställen skapar en falsk trygghet (anledningen till att Södertälje kommun och många andra väghållare, helt riktigt, tagit bort övergångsställen).

Shared space-ytan ges ett mönster av t.ex. kryssharnad gatsten i olika färger. Den kryssharnade ytan minskar buller från fordonstrafiken och gör ytan lätt att gå på för dem som använder rollator och rullstol. Mönstret på ytan kan t.ex. innehålla typiska symboler för Södertälje (som inflyttad har jag dålig kunskap om vad som kan vara lämpligt) eller diagonala stråk i avvikande färger. Kanske ska röd gatsten användas delvis för att återkoppla till alla tegelbruk som funnits i kommunen? Eftersom körytorna för bilar bör vara smala bör gatstenen sättas i betong för att motverka spårbildning. Gatsten ger mindre hårdgjord yta = bättre infiltration av dagvatten. Utseendemässigt kan ett alternativ till gatsten vara Y1B lagd i mönster.

Kantstenar ska undvikas för att förenkla gångpassager över shared space och för att minska intrycket av körbana för bilar. Om kantstenar tas bort blir det mindre styrning av vatten i stråk till vissa punkter; dagvatten tillåts istället infiltrera på icke hårdgjorda ytor.

En del i att öka rörligheten för gående i öst-västlig riktning kan vara att kättingar mellan stenstolparna bara sätts upp i vartannat mellanrum mellan stolparna.

Biltrafiken kan dämpas genom smala körytor. Pollare placeras i mitten av körytan för att hindra omkörningar och sänka hastigheterna.

Shared space-ytan sträcker sig förslagsvis från alldeles väster om nya slussbron till norr om Barolo. Då innefattar den passager mellan de nya parkdelarna, Vänortsparken, de intressanta besökspunkterna på södra Slussholmen och nya Marenplan och med koppling till Kusens backe. Ett långt, attraktivt och sammanhängande stråk bildas.

Södra änden av ytan med shared space bör vara strax öster om nya slussbron. Då inkluderas Sydpoolen och parkområdet med Hasiors hästar i ett sammanhängande stråk Sydpoolen – Slussholmen – Marenplan – centrum alt. Sydpoolen – Kusens backe – Marenplan – centrum, båda med koppling i söder till gångstråket på kanalens östra sida mot Östertälje.

Tillgänglighet för funktionshindrade

Det vore nog bra med ytterligare parkeringsmöjligheter för funktionshindrade, mera centralt i området. Kanske i anslutning till infarten till lotskontoret?

Gångytor av stenmjöl, väl underhållna, kan sannolikt fungera bra för rollator- och rullstolsgående, men hur fungerar det för synskadade? Hur lösa efterfrågan på taktila stråk? Se också under Trygghetsstråk nedan. Ovan nämnda krysshamrade gatstenar eller Y1B med liten stenstorlek gör gångytor bättre tillgängliga. Viktigt att många sittplatser och bänkar förses med armstöd, även vid "teatern". Funktionshindrade, ja, alla besökare till Slussholmen, skulle vara betjänta av busshållplats centralt i området. Redan idag passerar en busslinje; kanske kan ytterligare någon linje förlängas att passera Slussholmen? För ny buss från centrum finns ju redan vändplats vid Sydpoolen, eller varför inte vända vid Östertälje station så betjänas också stadens sydöstra del?

Luftkvalitet

Fartyg som slussar släpper ut stora mängder dieselavgaser, det luktar illa och är sannolikt inte hälsosamt. Diskussioner bör tas med berörda, bl.a. Sjöfartsverket och miljökontoret, om hur utsläppen ska kunna minskas. Fartyg på väg söderut som måste passa en tid för broöppning vid Saltsjöbron, motorvägen och järnvägen kommer ofta i mycket god tid till slussen för att inte missa sin slot-tid för broöppning. De har då motorer på tomgång och släpper ut dieselavgaser. Kan t.ex. väntetiderna i slussen förkortas genom att hastigheten anpassas ute i Mälaren så att liggtiden i slussen blir så kort som möjligt? Tomgångskörning med bilar är ju begränsad i stan, varför skulle man inte kunna ha motsvarande för fartyg? Drastisk idé: Obligatorisk avstängning av fartygsmotorer och istället elanslutning av fartyg i slussen (kanske inte är tekniskt möjligt, vad vet jag?).

Trygghetsstråk

För att skapa bra förhållanden för besökare i parkområdet krävs läplanteringar el.dyl. Tyvärr skapar buskage, häckar o.dyl. också otrygghet p.g.a. att sikten begränsas. Kan man skapa trygga stråk utan siktskymmande inslag där promenerande kan känna stor trygghet? Samma stråk ges också bra belysning så att de fungerar även i mörker. Kanske rimligt att dessa också förses med taktila stråk för synskadade?

Ejdern

Som inflyttad har jag förstått att Ejdern är viktig för södertäljeborna. Jag tycker också hon är ett trevligt inslag i stadsbilden och som utflyktsmål. Ejdern bör ges en central plats i nära anslutning till Slussholmen. Det vilar tydligen ett hot om att Ejdern kan tvingas bort från nuvarande läge p.g.a. röken från ångpannan. Alltså ett lämpligt tillfälle att hitta ny förtöjningsplats där störningen minimeras. Kanske kan Ejdern ligga förtöjd vid Slussholmens sydspets, i närheten av fyren? Jmf med avsnittet Luftkvalitet.

Parkering för besökare till parken

Kommer nuvarande P-platser norr om Barolo att finnas kvar som besöksparkering? Motsvarande fråga för P-platser vid Sydpoolen? Hotas inte båda av att försvinna om några år?

Inre Maren och Marenbron

För det nya parkområdet och för "Nya Marenplan" vore det värdefullt att få tillbaka båtar i Inre Maren. Förtöjningsplatser för fritidsbåtar, gästhamn, Ejdern ...? Marenbron är ju viktig för GC-trafik, så det är ju en utmaning att få till en öppningsbar bro till rimlig investerings- och driftskostnad.

Övrig utrustning

- Stora papperskorgar måste finnas med korta avstånd emellan, inte bara "nära gatan" som sägs på sid. 36. Papperskorgarna ska vara till för användarna och för att göra parken trivsamt. Hur de ska tömmas måste lösas på sådant sätt att papperskorgar kan finnas utspridda i hela området.
- Förhoppningsvis blir parken en målpunkt inte bara för stadens invånare. Besökare till hotellet vid Marenplan kanske kommer att ta promenader hit? Då vore det väl lämpligt med en informationsplats el.dyl. där stadens historia, slussen och sjöfarten m.m. presenteras?
- Staketet mot slussområdet, som förstås måste finnas av säkerhetsskäl, måste ha god genomsikt så att man från parken kan uppleva närheten till fartygen. Området innanför staketet bör gestaltas i harmoni med parken så att man får en helhetskänsla; Sjöfartsverkets område får inte bli mera "verksamhetsområde" än nödvändigt.
- I nära anslutning till lekplatsen borde finnas en glass/korv/godiskiosk där också toalett kan inrymmas.
- Fyren får förhoppningsvis någon form av inre belysning, så att den (utan att störa sjötrafiken förstås) fortsätter att "leva".
- Är det tänkt att sittyorna i "teatern" är av sten? Det är kallt att sitta på. Bör vara trä eller annat "isolerande" underlag.

Kostnader

Satsningen på Slussholmen kommer att kräva stora investeringar. Har politikerna, som håller i plånboken, haft insyn i planeringen? Är det realistiskt att tro att det planerade blir genomfört? Och, inte minst: Kommer det att avsättas tillräckligt med drifts- och underhållsmedel så att investeringarna kan förvaltas väl och området bli ett intressant besöksmål? Det blir många ytor att sköta, utrustning som ska ha tillsyn, vandalisering som ska hållas efter osv. osv. Detta kommer att kräva daglig bemanning. Kanske minst en "vaktmästare" på heltid med sin bas i bygganden för "glass/korv/godis/toalett"?

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Trafik

Eftersom det är av vikt att göra det möjligt för kollektivtrafiken att trafikera Slussholmen så är det enligt trafikförvaltningen inte lämpligt att utforma gatan som så kallad "shared space" där alla trafikslag ska

samsas om utrymmet. Gatans exakta utformning regleras inte i detaljplanen, utan hanteras i ett genomförandeskede.

Ingen busshållplats planeras på Slussholmen då det inte finns tillräckligt stort utrymme. Hållplats kommer dock finnas i nära anslutning till planområdet.

Tillgänglighet för funktionshindrade

Samhällsbyggnadskontoret instämmer i att tillgängligheten behöver säkerställas. Detta är inte något som regleras i detaljplanen.

Luftkvalitet

Luftkvaliteten har beaktats i miljödomen för slussens utbyggnad. Utbyggnaden av farleden möjliggör för större fartyg att trafikera den, vilket innebär positiva konsekvenser för luftmiljön då större fartyg ger lägre emissioner per transporterat ton gods än mindre fartyg. Den utbyggda farleden har således beräknats medföra minskade utsläpp till luft.

Trygghetsstråk

Samhällsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att säkerställa att de allmänna platserna upplevs trygga. Utformning och gestaltning regleras dock inte i detaljplanen.

Ejdern

Miljökontoret har utrett inkomna klagomålsärenden kopplat till Ejdern. Slutsatsen av utredningen var att inga åtgärder behövs. I dagsläget finns inga planer på att möjliggöra förtöjning inom planområdet.

Parkering för besökare till parken

Inga nya parkeringsplatser planeras inom planområdet, besökande hänvisas istället till parkering i närområdet. Detta motiveras genom platsens centrala läge och närheten till hållplatser för kollektivtrafik. Detta gäller med undantag för tillgänglig parkering som ska anordnas för centrumverksamheten.

Inre Maren och Marenbron

Efter samrådet har området för Marenbron exkluderats från planområdet och kommer därmed att hanteras inom ramen för annan detaljplan.

Övrig utrustning

Samhällsbyggnadskontoret tackar för alla förslag gällande parkens utformning och innehåll. Exakt utformning regleras inte inom ramen för en detaljplan och planen hindrar inte heller genomförandet av framförda förslag. Utformning och innehåll kommer avgöras i genomförandeskedet.

Kostnader

Kommunen bedömer att detaljplanen är ekonomiskt genomförbar.

23. Privatperson 4

Yttrande inkom: 2024-01-17

Vi ser fram emot att få ett fint parkområde inom den nya detaljplanen för Slussholmen. Vad vi fortfarande saknar och som givetvis borde vara en självklar del av den framtida utvecklingen av Södertälje är möjligheten till båttrafik in i inre Maren. Kan inte se att detta finns med i planeringen. Öppna upp denna fina del av staden för allas trevnad och för möjligheter till ökad verksamhet framför allt sommartid. Vi behöver locka fler turister till staden och detta kan bidra positivt till detta.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Efter samrådet har området för Marenbron exkluderats från planområdet och kommer därmed att hanteras inom ramen för annan detaljplan.

24. Privatperson 5

Yttrande inkom: 2024-02-21

Förutsättningar

Underlaget till bygglovet belyser endast effekterna av skyfall i relation till klimatförändringarna. I övrigt utgår underlaget från att klimatet fortsätter vara som det historiskt varit. En förutsättning för det är att utsläppen minskar i enlighet med forskningen. Tyvärr har varken lokala, regionala eller nationella åtgärder vidtagits för att minska utsläppen i den takten som behövs. Därför kan man inte basera ombyggnationen på historiska data.

Den senaste forskningen visar att nuvarande värmeenergi i haven kommer att leda till en havsnivåökning på upp till 8 meter de närmsta åren. Polarisen kan inte bära sin egna vikt när den yttre havsisen, som avlastar och fördelar vikten, är borta. Glaciärer och polaris påminner om katedraler som behöver stadgas för att inte kollapsa av sin egna vikt. Därför är man säker på att havsnivåökningen kommer ske väldigt snabbt när den kommer till det stadiet.

Som exempel gjorde Vietnam en uppdatering över hur klimatförändringarna för de närmsta 30 åren kommer påverka dom. Den visar att 90 % av landet kommer regelbundet ligga under vatten.

Forskningen är oklar på exakt vad som kommer att hända och när. Däremot är den tydlig på att det kommer gå fort eftersom utsläppen fortfarande ökar.

Utformningen av Slussholmarna bör därför förberedas för att hantera förändringarna i havsnivåökningarna. Riskbedömningen i underlagen belyser inte hur en snabb havsnivåökning kan påverka vattenkvaliteten i Mälaren. Eftersom Mälaren är dricksvattentäkt för 1,5 miljoner människor bör underlagen även belysa känsligheten och risker förknippade med havsnivåhöjningar.

Temperatursänkor

Studier visar att proteinet i pollen bryts sönder vid temperaturer över 30 grader C. Därför är det viktigt att utforma grönområden så att blommor och andra växter skuggas. Det är viktigt att alla ytor fokuserar på att bidra till den lokala biologiska mångfalden. Samtidigt som platser som Slussholmen kommer bli avgörande för att skapa temperatursänkor där människor kan söka kostnadsfri svalka i ett varmare klimat.

Val av träd och övriga växter bör anpassas till att:

- Skydda mot havsnivåökningar
- Skugga för växter och människor
- Skapa habitat för pollinerare och andra djur
- Generera mat i form av frukt och bär som en del av krisberedskapen

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

För att undvika risk för översvämning av bebyggelsen på Lotsudden har plankartan efter samråd kompletterats med bestämmelse som reglerar att grundläggning och yttervägg upp till +2,70 meters höjd ska vara vattentät.

25. Privatperson 6

Yttrande inkom: 2024-02-06

Allmänt

Södertälje har ett härligt läge nära Saltsjön och Mälaren och med kanalen mitt i stadskärnan. Det borde inbjudas till många aktiviteter och besökare. Det är därför glädjande att kommunen kommer med ett förslag om Slussholmen och att vi äntligen får en stadspark med stort innehåll. Många av aktiviteterna som föreslås är mycket bra. Tyvärr har staden drabbats av det störande och utdragna Mälarprojektet i snart 10 år och minst tre år återstår. Mer om det nedan.

Målen för Slussholmen

Dessa kan jag instämma i men jag tycker ändå "Platser för alla" kan ändras till "Aktiviteter för alla" eftersom det är sådana som kan leda tanken rätt och till förslag som kan locka till besök. Jag delar uppfattningen att barnen är en viktig målgrupp och det borde innefatta både barnfamiljer och ungdomar. En annan viktig målgrupp är pensionärer som ju har gott om fritid.

Helhetssyn för hela Marenområdet

Det behövs ett helhetsperspektiv på hela Marenområdet och inte bara på den östra delen. Området utgör stadskärnans viktigaste område. Det är därför viktigt som föreslås att man ska kunna öppna gångbron för fritidsbåtar. Kanske kan man släppa in en restaurangbåt? Här finns förvisso restauranger men det borde finnas plats för fler aktiviteter. Något som lockar många är små handelsbodas och matställen som är enkla och billiga att besöka. De kan dessutom vara öppna året om till skillnad från många av de andra aktiviteterna som föreslås.

Lotsudden

Miljön kring Södertälje kanal har varit otillgänglig och bullrig med ökade utsläpp från arbetspråmar och entreprenadmaskiner under den utdragna byggtiden. Södertäljebornas promenadstråk längs kanalen har stängts av till stort förfång för rekreation, motion och hälsa. Allt på grund av ett misskött projekt med ny sluss i Södertälje. Detta lidande borde Trafikverket kompensera Södertälje för. Ett sätt är att skänka marken och fastigheterna på Lotsudden till Kommunen. Jag blir upprörd när det föreslås att vi skattebetalare ska stå för kostnaden på flera miljoner för att överta marken och de gamla träkåkarna.

Förutom restauranger på Lotsudden borde det även här finnas plats för några handels- och matbodas. Vi kan lära av andra vattennära kommuner som Nynäshamn, Trosa, Nyköping, Askersund m fl som lockar till sig många besökare med sådana enkla och prisvärda upplevelser.

Den gamla Stadsparken

Nuvarande stadspark ligger vid en störande bussterminal. Den nedre, södra, delen av parken kan därför byggas om till parkeringsplatser, vilket är nödvändigt om barnfamiljer och äldre, framför allt från ytterområdena, ska kunna utnyttja den nya stadsparken. Besökarna behöver i så fall bara ta gångbron över till Slussholmen. Den norra delen av parken med lekplatsen kan vara kvar.

Förhoppningsvis kan samrådsförfarandet leda till synpunkter som kan bidra till ett attraktivt Slussholmen.

Samhällsbyggnadskontorets kommentarer:

Efter samrådet har området för Marenbron exkluderats från planområdet och kommer därmed att hanteras inom ramen för annan detaljplan.

Marköverföringar mellan Sjöfartsverket och kommunen hanteras genom separata avtal och är inte en fråga som hanteras i detaljplanen.

Ställningstagande

Inkomna synpunkter efter genomfört samråd har huvudsakligen berört följande:

- Miljökvalitetsnormer för vatten
- Strandskydd
- Förorenade mark och vattenområden
- Risker kopplade till bland annat transporter av farligt gods, påseglingsrisk, översvämning, ras/skred/erosion, geoteknik, drunkning, luftkvalitet och radon.
- Vattenverksamhet
- Lantmäterifrågor rörande bland annat plantekniska frågor, rättigheter och servitut.
- Gator, trafik och parkering
- Avtalsfrågor kopplat till slussverksamheten
- Markägförhållanden
- Återuppförande av byggnader
- Planbestämmelser inom slussverksamhetens område
- Frågor rörande detaljplanens genomförande, exempelvis gestaltning och utformning av parken, tillgänglighet, trygghet och säkerhet samt kostnader.
- Naturvärden
- Dagvatten
- Omplacering av ångfartyget Ejdern
- Kulturmiljö bland annat avseende natur, planområdets avgränsning, gång- och cykelvägar, orienterbarhet, utformning av parken, slussnedgångsbyggnader, Lotsudden och blindtarmen.
- Planområdets avgränsning
- Tekniska frågor bland annat avseende ledningar
- Marenbron
- Klimatfrågor

Samhällsbyggnadskontoret har vägt inkommande yttranden och anpassat förslaget med hänsyn till dessa.

Ändringar som har gjorts på plankartan och i planbeskrivningen förtydligas på sidan 2-4 i denna samrådsredogörelse.

Detaljplanen förs vidare för granskning.

Christina Svartsjö
Planchef

Maria Norén
Planarkitekt